

Talousarvio 2018

Taloussuunnitelma 2019–2020

Kihniön kunta

Sisällysluettelo

OSA I	1
Kunnanjohtajan katsaus	1
Yleistä vuoden 2018 talousarviosta ja vuosien 2019-2020 taloussuunnitelmasta	1
Keskeiset investoinnit 2018	4
Rahoitus	5
Tulevaisuuden näkymät	5
Kuntastrategia	7
Talouden tilastotietoja 2014–2020	8
Talousarvion osa-alueet	9
Tuloslaskelmaosa	10
Rahoitusosa	10
Käyttötalousosa	10
Investointiosa	10
Talousarvion perustelut / käyttötalousosa	11
Yleistä	11
Sisäinen valvonta ja riskienhallinta	12
Hyvinvointisuunnitelma- ja kertomus	13
Kunnanhallitus	14
Luottamushenkilöhallinnon tehtäväalue	14
Yleishallinnon tehtäväalue	14
Yhteistoimintapalveluiden tehtäväalue	15
Työllisyyden tehtäväalue	16
Sosiaali- ja terveystoimi	17
Elinkeinoelämän yleisen edistämisen tehtäväalue	27
Maaseututoimen tehtäväalue	27
Kuntastrategiaan pohjautuvat tavoitteet kunnanhallituksen tulosalueelle	28
Sivistyslautakunta	29
Hallinnon tehtäväalue	29
Lasten päivähoidon tehtäväalue	29
Perusopetuksen tehtäväalue	31
Keskiasteen koulutuksen tehtäväalue	34
Muun sivistystoimen tehtäväalue	34
Kuntastrategiaan pohjautuvat tavoitteet sivistyslautakunnan tulosalueelle	36
Tekninen lautakunta	38
Yksityisteiden tehtäväalue	38
Ympäristönsuojelun tehtäväalue	38
Hallinnon tehtäväalue	38
Palo- ja pelastustoimen tehtäväalue	38
Maankäytön suunnittelun tehtäväalue	38
Kiinteistöjen tehtäväalue	39
Liikenneväylien ja yleisten alueiden tehtäväalue	39
Jätehuollon tehtäväalue	40
Vesi- ja viemärlaitoksen tehtäväalue	40
Teknisten palveluiden tehtäväalue	40
Kuntastrategiaan pohjautuvat tavoitteet teknisen lautakunnan tulosalueelle	41
Tuloslaskelma	42
Kriisikuntakriteerit ja alijäämän kattaminen	43
Investointiosa	47
Rahoituslaskelma	49
Historiatiedot, tuloslaskelmatavoite ja ehdotus vuodelle 2018	51

Historiatiedot ja vuoden 2018 talousarviokehys hallintokunnittain	52
OSA II	53
Talousarvion numero-osa	53
Tuloslaskelma 2018	53
Investoinnit 2018	53
OSA III	53
Taloussuunnitelma 2018 – 2020	53
Tuloslaskelma 2018 – 2020	53
Investoinnit 2018 – 2020	53
Rahoitussuunnitelma 2018 – 2020	53
OSA IV / Liite	53
Kihniön kuntastrategia 2025	53

OSA I Kunnanjohtajan katsaus

Yleistä vuoden 2018 talousarviosta ja vuosien 2019-2020 taloussuunnitelmasta

Vuosikate on noin 301.884 euroa negatiivinen. Poistojen jälkeen talousarvio on alijäämäinen noin 947.585 euroa. Siirtoviemäriin investointivarauksen vuosittaisella purkamisosuudella alijäämää kertyy lopulta 856.237 euroa. Jäljempänä olevat vertailut vuoden 2017 talousarvioon ovat hyväksytyt talousarvion mukaisia.

Käyttötalousosa

Talousarvion bruttomenot **vähenevät** edellisen vuoden talousarvioon verrattuna noin 0,81 % ja euroissa 119.003 euroa.

Sosiaali- ja terveystoimi

Kihniön kunta ja Parkanon kaupunki päättivät helmikuussa 2015 muodostaa sosiaali- ja terveystoimen yhteistoiminta-alueen. Vastuukuntana toimii Parkanon kaupunki. Parkanon kaupungin suorittaman sote:n kilpailutuksen ja kokonaisulkoistuksen jälkeen palveluntuottajaksi siirtyi Pihlajalinnan Terveys Oy (nykyisin nimellä Kolmostien terveys Oy), joka tuottaa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut Parkanon kaupungin ohella myös Kihniön kunnalle. Viranomaistehtävistä vastaa Parkanon kaupunki.

Sote- hinta vuodelle 2018 muodostuu Kihniön palvelusopimuksen mukaisesti siten, että Neljännen sopimusvuoden alusta lähtien pohjana vuosittaiselle hinnan tarkistamiselle ovat julkisten menojen muutokset sekä väestön määrän ja ikärakenteen muutokset seuraavasti laskettuina:

- 50 prosenttia hinnasta voidaan tarkistaa julkisten menojen hintaindeksin (2005=100) kuntatalouden tehtäväalueen 12, Sosiaali- ja terveystoimi, pistelukeman perusteella. Kunkin vuoden lokakuun lopussa käytettävissä olevaa viimeisintä indeksin pistelukemaa verrataan edellisen vuoden lokakuun lopun indeksin pistelukemaan, ja tämä muutosprosentti muodostaa 50 % hinnantarkistuksesta.
- 15 % hinnasta voidaan tarkistaa Kihniön väestön kokonaismäärän muutoksen perusteella. Kunkin vuoden lokakuun lopun väestömäärää verrataan edellisen vuoden lokakuun lopun väestömäärään ja muutosprosentti muodostaa 15 % hinnantarkistuksesta. Väestömäärätiedot tarkistetaan Väestörekisterikeskuksesta.
- 35 % hinnasta voidaan tarkistaa Kihniön yli 75-vuotiaiden määrän muutoksen perusteella. Kunkin vuoden lopun yli 75-vuotiaiden määrää verrataan edellisen vuoden lopun yli 75-vuotiaiden määrään ja muutosprosentti muodostaa 35 % hinnantarkistuksesta. Yli 75-vuotiaiden lukumäärätieto tarkistetaan Tilastokeskuksen tilastosta "Väestö alueittain iän ja sukupuolen mukaan", joka julkaistaan vuosittain maaliskuussa.

Kokonaishinta vuodelle 2017 oli 7.953.576 euroa. On odotettavissa, että hinta ei muutu merkittävästi em. kriteereillä, jotka saadaan vahvistettua tilastokeskuksen tiedoista helmii/maaliskuussa 2018. Mainittakoon, että Kihniön kunnan väkiluku on laskusuuntainen ja yli 75- vuotiaiden osuus ei ole tämän hetkisen tiedon mukaan nousussa. Palveluntuottajan kanssa on sovittu, että vuoden 2018 alkukuukaudet mennään vuoden 2017 kuukausihinnal-

la ja tilastokeskuksen lukujen valmistuttua maksu ajantasaistetaan takautuvasti. Vuodelle 2018 on budjetoitu 7.993.600 euroa.

Sosiaali- ja terveystoimen ulkoistamiseen eivät kuulu:

- kiinteistömenot terveys- ja palvelukeskus, terveystalo, (noin 155.000 €) jäävät kunnan teknisen toimen menoksi ja Arttu Hoiva-asunnot (tehpa 30 asuntoa) läpivirtaus vuokrina kunnanhallituksen alaisena noin 174.000 euroa.
- eläkemenoperusteiset maksut (noin 158.000 €)
- ympäristöterveydenhuollon kustannukset (eläinlääkintä, terveystarkastus) Sastamalan kaupungilta hankittavat palvelut joiden kustannukset arvioitu noin 165.000 €

Perusturvalautakunta lakkautettiin kunnanvaltuuston päätöksellä 8.10.2015 §:ssä 23. Tämän jälkeen siirryttiin yhteistoiminta-alueen (Kihniö-Parkano) yhteiseen perusturvalautakuntaan.

Suurin rakennusinvestointi on terveys- ja palvelukeskuksen ja vanhainkodin vesikaton korjaus 200.000 euroa.

Vuotta 2018 leimaa toiminnallisesti aktiivinen osallistuminen / odottaminen tulevan sote- ja maakuntauudistuksen sisältöjen lopulliseen muovautumiseen. Lausunnot sote- valinnanvapaudesta tulee antaa vielä vuonna 2017. Päälinjausten mukaan sote- ja maakuntauudistus tulee käsittämään 18 maakunnallista itsehallintoaluetta. Maakuntien toiminta alkaa vuoden 2020 alusta.

Sivistystoimi

Sivistyslautakunnan osalta menot vähenevät vuoden 2017 talousarvioon verrattuna noin 0,42 % eli 13.704 €. Kihniön sivistystoimessa on siirrytty syksyllä 2007 lakkautettujen kyläkoulujen myötä yhden koulun (ylä- ja ala-aste + esikoulu) yhtenäiskoulujärjestelmään. samassa rakennuksessa toimii myös uusi päiväkot.

Toimintakulujen suurimmat yksittäiset vähennykset sijoittuvat seuraaville kohdille: perusopetuksen valmistavaopetus maahanmuuttajille henkilö- ja materiaalikuluineen noin 42.000 €, päivähoitossa noin 10.000 euron vähennys ja 2. asteen koulutuksen eläkevastuut vähenevät noin 10.000 euroa (vanhan käsi- ja taideteollisuusoppilaitoksen aikaiset vastuut)

Talousarviossa henkilöstökulut laskevat 1,69 %. Laskua euroissa on 36.404 euroa.

Opetustoimen henkilöstöön ei ole tulossa muutoksia. Yhden virkavapaalla olevan opettajan opetustunnit on jaettu talon sisäisesti. Sivistystoimessa työskentelee yhteensä 11 avustajaa, joista esiopetuksessa 2, perusopetuksessa 6 ja erityisopetuksessa 3.

Avustajatarve on ollut kasvussa. Peruskoululaisten iltapäivätoimintaan on varattu rahat syksystä 2007 alkaen. Vuonna 2018 toiminta on jälleen kokovuotista.

Sivistystoimi sisältää peruskoulujen lisäksi hallinnon, lasten päivähoiton, keskiasteen koulutuksen ja muun sivistystoimen tehtäväalueen.

Suurimmat investoinnit:

- lähiliikuntapaikka ”ässäareena” 40.000 euroa, johon mahdollinen avustus S- ryhmältä 10.000 euroa.
- yhtenäiskoulun langattoman verkon parantaminen 25.000 euroa.

Lähiliikuntapaikan sijoittamisessa on tarve arvioida ja suunnitella koulun aluetta kokonaisuutena, missä otetaan huomioon myös vanhan alakoulun rakennus ja tontti.

Sivistystoimenjohtaja toimii sivistystoimen osastopäällikkönä. Sivistystoimenjohtajana toimii Matti Sillanpää. Sivistystoimenjohtaja hoitaa myös rehtorin virkatehtäviä.

Sivistyslautakunta seuraa aktiivisesti talousarvion toteutumista, jotta hallintokunta pysyy päätetyssä budjetissa. Myös toiminnan kehittäminen kuuluu tähän erottamattomana osana.

Yleishallinto

Perusturvalautakunnan lopettamisen ja siirtyminen kuntien väliseen yhteislautakuntaan tarkoittaa sitä, että sosiaali- ja terveydenhuollon sopimuskustannukset ja jäljelle jäävät sote-menot (eläkemenoperusteiset, ympäristöterveydenhuolto) kirjataan yleishallinnon tehtäväalueelle.

Yleishallinnon tehtäväalueelle kirjataan yleishallinnon lisäksi sosiaali- ja terveystoimen os-topalvelut ja mm. seuraavat avustukset: vauvaraha (6.000€), ev.lut.srk:n diakonin palkka-avustus (1.000€).

Yleishallinnossa on yhden toimistosihteerin osalta 50 % työajan lisäys (1.6.2017 alkaen). Lisäys johtuu Parkanon kaupungin halusta sanoa irti 50 %:n työnosuus yhteisen toimistosihteerin osalta. Lisäksi voidaan todeta, että talous- ja hallintotoimisto tarvitsee kahden toimistosihteerin työpanoksen toimiakseen palkanmaksun siirtyessä 1.6.2017 alkaen Parkanon kaupungilta takaisin kunnan omaksi toiminnaksi.

Kunnanhallitus perusti kokouksessaan 27.9.2017 § 154 kunnanhallituksen alaisen elinvoimatoimikunnan.

Elinvoimatoimikunnan tehtäväksi määritettiin seuraavat asiakokonaisuudet.

1. vastaa elinkeinoasioiden valmistelusta;
2. vastaa maankäyttöön liittyvien asioiden valmistelusta;
3. vastaa kunnan elinkeinotoimen toimenpideohjelman valmistelusta;
4. vastaa markkinointiasioiden valmistelusta;
5. vastaa kunnan vetovoimaisuutta lisäävien toimenpiteiden valmistelusta.

Kehittämistoimenpiteisiin on kirjattu 50.000 euroa. Konsultointi- / lakimiespalveluihin 13.000 euroa. Kokouspalkkiomäärärahoja on lisätty määrällisesti 6.000 eurolla johtuen lakisääteisistä nuorisovaltuuston ja vanhus- ja vammaisneuvoston asettamisesta sekä elinvoimatoimikunnan lisäämisestä toimielimiin.

Uudessa talous- ja hallintojohtajan virassa aloitti tammikuussa 2017 Kristiina Mäkelä. Hän toimii hallinto- ja taloustoimen osastopäällikkönä. Kunnan pitkäaikainen moniosaaja hallintojohtaja Markku Yli-Salomäki eläköityi vuosilomiensa jälkeen lokakuussa 2017.

Kihniön kunta on tehnyt lakimääräisen yhteistoimintasopimuksen maaseutuviranomaisteh-tävien hoidosta: Honkajoen, Jämijärven, ja Pomarkun kuntien sekä Parkanon ja Kankaan-pään kaupunkien kanssa. Sopimus tuli voimaan 1.1.2013 ja jatkuu toistaiseksi voimassa-olevana. Palveluiden järjestäjänä toimii Kankaanpään kaupunki.

Talousarviovuotena toimitetaan presidentin vaali ja mahdollisesti maakuntavaalit lokakuus-sa 2018.

Tekninen toimi

Vuonna 2018 teknisen toimen menot on arvioitu olevan 1.869.000 euroa, joka on noin kaksi prosenttia enemmän kuin vuoden 2016 tilinpäätös osoittaa (1.844.000 euroa). Arvio on kuitenkin neljä prosenttia vähemmän kuin vuodelle 2017 on budjetoitu (1.946.000 euroa). Kuntastrategian tavoitteiden mukaisesti kunnan omistamat kiinteistöt tullaan toimintavuonna luokittelemaan (nk. "salkutus"). Kiinteistöt tullaan jakamaan pidettäviin, kehitettäviin ja luovutettaviin kiinteistöihin.

Kirkonkulman vanha koulu, Vuokratorpan rivitalo ja Siltanevan pienkerrostalo ovat olleet tyhjinä ja niille on yritetty etsiä jatkokäyttöä. Kunnanhallitus asetti asuintalot myyntiin alkuvuodesta 2017 mutta varsinaisia tarjouksia niistä ei saatu ja ne otettiin pois julkisesta myynnistä elokuussa 2017. Tekninen toimi valmistelee esitystä asuinkiinteistöjen jatkotoimenpiteistä päätöksenteon pohjaksi.

Terveystalon tyhjentäminen etenee kun vuodenvaihteessa 2018 hammashoidon uudet tilat valmistuvat terveyskeskukseen. Myös paloasemalta vapautuu tiloja kun suuhygienistin vastaanotto siirtyy terveyskeskukseen.

Tekninen lautakunta on päättänyt aloittaa kunnassa kiinteistökartoitusprojektin. Projektia varten on talousarvioon varattu 15.000 euron määräraha kartoitustyön maasto-osuuden tekemiseen kesäkaudella 2018. Projektin tarkoituksena on saattaa kunnan rakennusrekisteri ajan tasalle koska rekisterin tietoja tarvitaan moniin eri yhteyksiin mm. kiinteistöveron määrittämiseen. Kartoitusprojekti on useamman vuoden mittainen, joten vuoden 2018 kokemusten perusteella voidaan miettiä projektin jatkotoimenpiteitä, mm. henkilöstöresursseja.

Ympäristönsuojelun palvelut ostetaan edelleen Parkanon kaupungilta 1 pv / vko. Ympäristönsuojelun tavoitteena toteumavuonna ovat pohjavesikohteet eli nk. Sokka-hankkeessa (Suomen ympäristökeskuksen koordinoima valtakunnallinen soranottoalueiden tila ja ympäristöriskit) esiin nousseet kohteet eli Jokikylä, Linnankylä A ja Linnankylä B. Näillä alueilla selvitetään maa-ainestenottamisalueiden tilaa sekä niiden jälkihoitotoimenpiteitä.

Rakennus- ja ympäristötarkastajan palvelut ostetaan edelleen Parkanon kaupungilta. Vireillä ollut ajatus siitä, että rakennusvalvonta siirrettäisiin lainsäädännöllä yhteistoiminta-alueen hoidettavaksi vuonna 2017, ei ole toteutumassa alkuperäisessä aikataulussaan, koska asian valmistelu on jäänyt maakuntaudistuksen "jalkoihin".

Tekninen johtaja toimii teknisen osaston osastopäällikkönä. Teknisenä johtajana toimii Satu Alajärvi.

Keskeiset investoinnit 2018

Terveys- ja palvelukeskuksen ja vanhainkodin vesikaton perusparannus	200.000 €
Koivikon rivitalon D peruskorjaus jatkuu	150.000 €
Paloaseman vanhan osan vesikaton korjaus ja kiinteistön vesijohtojen saneeraus	55.000 €
Paavolanmäen hallin vesikaton korjaus ja päätyseinän pressuseinän rakentaminen kiinteäksi	40.000 €
Kunnanviraston kunnostusta	40.000 €
Puumilan äänentoiston rakentaminen	13.000 €

Öljysäiliöiden perusparantaminen	15.000 €
Yleinen hankesuunnittelumääräraha	30.000 €
Paineviemäriin saneeraus ja varavesijohdon rakentaminen	
Sulkuejärven ranta-alueelle välille Hellgrenin pumppaamo – Hakatie.	50.000 €
vesilaitoksen automaation peruskorjaus / rakentaminen	20.000 €
Lähiliikuntapaikka Ässäareena	40.000 €
Seniöiden esteetön maastoliikuntareitti	20.000 €
Yhtenäiskoulun langattoman verkon rakentaminen	25.000 €
Pro Economica taloushallinnon ohjelman päivityshankinta	15.000 €
Status palkkahallinnon päivityshankinta CGI:n palkkahallinnon kunta-	
malliin	40.000 €
Tietosuoja GDPR (ja kokonaisarkkitehtuuri)	23.000€
Investoinnit yhteensä	776.000 €

Teknisen toimen talousarviossa heikkoutena on kiinteistöjen lämmitys- ja sähkökulujen sekä välttämättömien kunnossapitokustannusten arvioinnin vaikeus.

Tekninen lautakunta seuraa aktiivisesti talousarvion toteutumista, jotta hallintokunta pysyy päätetyssä budjetissa. Myös toiminnan kehittäminen kuuluu tähän erottamattomana osana.

Rahoitus

Nettoinvestointeja tehdään vuonna 2018 746.000 eurolla. Nettolainamäärä kasvaa vuonna 2018 noin 342.000 eurolla ja on vuoden lopussa yhteensä noin 9.807.000 euroa, mikä on 5.019 euroa / asukas. Vuonna 2017 pitkäaikaista lainaa nostettiin 2.100.000 euroa.

Valtionosuudet on arvioitu noin 10.000 euroa pienemmiksi kuin vuonna 2017 (6.702.000 euroa). Valtionosuudet vuonna 2018 on arvioitu 6.692.000 euroksi.

Verotulot arvioidaan vähenevän vuodelle 2018 vuoden 2017 budjetista 68.000 euroa eli noin 1,1 %. Verotulot arvioidaan yhteensä 5.968.000 euroksi. Kokonaisuutena verotus koostuu seuraavasti. Kunnallisveron tuotto-odotus 4.691.000 €, kiinteistöveron tuotto-odotus 562.000 € ja yhteisöveron tuotto-odotus 715.000 €

Tulevaisuuden näkymät

Vuotta 2018 leimaa toiminnallisesti aktiivinen osallistuminen / odottaminen tulevan sote- ja maakuntauudistuksen sisältöjen lopulliseen muovautumiseen. Lausunnot sote- valinnanvapaudesta tulee antaa vielä vuonna 2017. Päälinjausten mukaan sote- ja maakuntauudistus tulee käsittämään 18 maakunnallista itsehallintoaluetta. Maakuntien toiminta alkaa vuoden 2020 alusta.

Itsehallintoalueille osoitetaan sosiaali- ja terveydenhuollon lisäksi seuraavat tehtävät: pelastustoimen tehtävät, maakuntien liittojen tehtävät, ja ELY- keskusten alueellisen kehittämisen tehtävät (mm. elinkeino- ja työllisyyspalvelut) sekä lisäksi mahdollisesti ympäristöterveydenhuolto ja maaseutuhallinto sekä lomitustoimi.

Maakuntien alueilla valmistaudutaan parhaillaan mm. siihen, että:

1. uudet 18 maakuntaa julkisoikeudellisina yhteisinä perustetaan tämän hetken arvion mukaan kesäkuussa 2019
2. ensimmäiset maakuntavaalit toimitetaan lokakuussa 2018
3. alueen kehittämiseen, infrastruktuuriin, ympäristöön, turvallisuuteen, identiteettiin jne. liittyvät tehtävät siirtyvät maakunnille 1.1.2020
4. sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuu siirtyy maakunnille 1.1.2020
5. pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyy maakunnille 1.1.2020.

Väliaikaishallinto

Väliaikainen valmistelutoimielin eli vate tai ns. väliaikaishallinto vastaa maakunnan toiminnan ja hallinnon käynnistämisestä arviolta kesäkuusta 2018 alkaen siihen saakka, kunnes maakuntavaltuusto lokakuussa 2018 on valittu ja on aloittanut toimintansa 1.1.2019.

Väliaikaishallinnon kokoonpanosta ovat pääosin jo sopineet tai sopivat alueen maakunnan liitto, kunnat, sairaanhoitopiiri, erityishuoltopiiri, pelastuslaitos, ELY-keskus ja TE-toimisto. Maakunnan liitto johtaa neuvotteluja ja asettaa väliaikaishallinnon.

Väliaikaishallinto päättää maakunnan talousarviosta 2019. Sen lisäksi se selvittää, ehdottaa, osallistuu selvittämiseen ja järjestämiseen sekä valmistelee erilaisia tehtäviä. Se voi nimittää henkilöitä vain määräaikaisiin virka- tai työsopimussuhteisiin. Ja se voi tehdä sitovia sopimuksia vain määräaikaisesti voimassa oleviksi.

Sote- ja aluehallintouudistuksen valtakunnan tason ajan tasalla olevat ja jatkuvasti päivitettävät tiedot osoitteessa alueuudistus.fi

Maakunnan sote- ja aluehallinnon uudistuksen ajan tasalla oleva ja jatkuvasti päivitettävät tiedot osoitteessa pirkanmaa2019.fi

Maakuntavetoisessa sote- mallissa kunta ei enää vuodesta 2020 lähtien itse päättä miten, millä palveluilla ja millä kustannuksilla tärkeät sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut toteutetaan. Toivoa sopii, että Kihniö-Parkano akselilla tehdyt sote- ratkaisut yhteistoiminta-alueen perustamisesta turvaavat palvelumme myös jatkossa ja olisimme oikeutettuja pitämään myös kustannustehokkaan palvelun taloudellisen hyödyn itse.

Taloudellisella puolella merkittävää ja osaksi kohtalokastakin roolia näyttelevät tulevaisuudessa kunnan suuret osaksi pakolliset investoinnit. Kihniön vuosikate ei riitä negatiivisuutensa vuoksi investointeihin. Silti pakollisia investointeja toiminnan jatkumiseksi ja kehittämiseksi on kohtuudella tehtävä.

Investoinneista johtuva poistojen määrä tulee rasittamaan tulosta kohtuuttomasti. Tämä näkyy tulevaisuudessa vääjäämättömänä alijäämäisinä tilinpäätöksinä, kassan tyhjenemisenä ja velkaantumisenä. Investoinneissa olisikin syytä painottaa kohteita, jotka tuovat helpotusta tulevaisuuden käyttötalouden menoihin eikä suinkaan päinvastaisesti lisää niitä ylläpito ja henkilöstökustannuksina.

Kun otetaan vielä huomioon se, että keski-ikältään ikääntyneessä kunnassa huoltosuhde on heikko ja tuloveroprosentin tuotto ei nouse suureksi (n. 200.000 euroa) on väistämättäkin tehtävä palvelurakenteisiin / palvelutasoon muutoksia, koska yksin veropoliittisin keinoin ei tilannetta voi ratkaista ellei tuloveroa olla nostamassa lähes vuosittain ja joskus jopa useita prosentteja, mikä toteutuessaan ei ainakaan lisää Kihniön houkuttelevuutta asuinkuntana.

Kuntastrategia

Uuden kuntalain 37 §:n mukaan kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kuntastrategiassa tulee ottaa huomioon:

- 1) kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen;
- 2) palvelujen järjestäminen ja tuottaminen;
- 3) kunnan tehtäviä koskevissa laeissa säädetyt palvelutavoitteet;
- 4) omistajapolitiikka;
- 5) henkilöstöpolitiikka;
- 6) kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet;
- 7) elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittäminen.

Kuntastrategian tulee perustua arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista kunnan tehtävien toteuttamiseen. Kuntastrategiassa tulee määritellä myös sen toteutumisen arviointi ja seuranta.

Kuntastrategian ottamisesta huomioon kunnan talousarvion ja -suunnitelman laatimisessa säädetään 110 §:ssä. Kuntastrategia tarkistetaan vähintään kerran valtuuston toimikaudessa.

Kihniön ensimmäinen kuntalain mukainen kuntastrategia laadittiin vuoden 2016 aikana. Valtuusto hyväksyi ”Kihniön kuntastrategia 2025” asiakirjan 19.9.2016. Valmistelussa olivat mukana luottamushenkilöt ja viranhaltijat. Kuntalaisia, yrittäjiä ja yhteisöjä kuultiin eri tilaisuuksissa. Talousarvion ja taloussuunnitelman valmistelun perustana on ollut hyväksytty kuntastrategia. Hyväksytty kuntastrategia on tämän talousarvioasiakirjan viimeisenä osiona.

Kihniön kuntastrategian painopistealueet:

- Edistämme asukkaiden hyvinvointia
- Kehitämme alueen elinvoimaa
- Talous- ja omistajapolitiikkamme

Strategiassa todetut Kihniön kunnan vahvuudet

- Turvallinen elinympäristö kaikenikäisille
- Yhteisöllisyys ja aktiiviset yhdistykset ja seurakunnat
- Kuntaan tosissaan sitoutuneet yritykset
- Hyvä mökkikunta – yhteensä 800 mökkiläistä ei voi olla väärässä
- Kunnassa positiivinen elämänasenne
- Ympäröivä luonto ja sen tuomat mahdollisuudet (maisemat, järvet, kalastus, metsästyks)
- Keskeinen maantieteellinen sijainti
- Tilaa asua
- Tontit ja kiinteistöt ovat edullisia
- Lapsiperheille Kihniö on hyvä paikka asua ja elää
- Kunnan kokoon nähden hyvät palvelut – terveys- ja sivistyspalvelut
- Hyvät työntekijät ja korkea työmoraali

- Nopea ja joustava päätöksenteko

Kuntastrategian vuosikohtaisena tavoitteena mainitaan, että kunta pyrkii säilyttämään itsenäisyyden, mutta varautuu mahdollisen kuntaliitoksen varalle tekemällä suunnitelman vuoden 2018 loppuun mennessä.

Lisäksi strategiassa mainitaan, että palvelutaso selvitetään vuoden 2018 loppuun mennessä. Edellä mainittu palvelutason selvittäminen tehtiin käytännössä jo vuonna 2017 kunnanhallituksen päätöksellä 27.9.2017 § 152. Päätöksen mukaan kunta ei lähde laskemaan soite- palvelutasoa kustannussäästöjen mahdollistamiseksi. Lisäksi strategiassa todetaan, että opetus- ja varhaiskasvatuspalvelut pidetään edelleen kunnassa.

Talouden tilastotietoja 2014–2020

(1000 €)

	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Toimintatuotot	3.615	2.517	1.692	1.641	1.647	1.653	1.653
Toimintakulut	-16.049	-14.868	-13.904	-14.641	-14.521	-14.485	-14.483
Toimintakate	-12.434	-12.351	-12.213	-13.000	-12.874	-12.832	-12.830
Vuosikate	- 585	-123	522	-331	-302	-201	-15
Tilikauden tulos	- 1.383	-930	-335	-1.076	-948	-847	-661
Tilikauden yli-/alijäämä	- 1.267	-822	-230	- 982	- 856	- 762	- 582

Kihniö 24.11.2017

Petri Liukku
kunnanjohtaja

Talousarvion osa-alueet

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (*suunnitelmakausi*). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Rakenteellisesti talousarvio koostuu kuntalain käyttötalousosasta, tuloslaskelmaosasta sekä investointi- ja rahoitusosasta.

Käyttötalousosassa valtuusto asettaa toimielin- ja tehtäväkohtaisesti toiminnalliset tavoitteet sekä osoittaa tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot.

Tuloslaskelmaosa osoittaa, miten tulorahoitus riittää palvelutoiminnan menoihin, korko- ja muihin menoihin sekä poistoihin ja arvonalennuksiin.

Investointiosa osoittaa hankekohtaiset määrärahat ja tuloarviot.

Rahoitusosassa osoitetaan, miten talousarvio vaikuttaa kunnan maksuvalmiuteen, kuinka paljon tarvitaan tulorahoituksen lisäksi pääomarahoitusta investointeihin ja lainanlyhennyksiin sekä miten rahoitustarve katetaan ja kuinka suuri on rahoitusjäämä ja kuinka se kateetaan.

Talousarvion sitovuus / osat

Talousarvion sitovia eriä ovat kuntalain mukaisesti valtuuston hyväksymät toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet, niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot.

Toiminnalliset tavoitteet ovat osa talousarviota, jota kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava. Toiminnan ja talouden yhteen kytkennän korostamisesta seuraa, että määrärahan tai tuloarvioiden muutosten vaikutukset toiminnallisiin tavoitteisiin selvitetään. Mikäli tavoitteet eivät ole saavutettavissa talouden perusteista tapahtuneista muutoksista johtuen, on valtuuston hyväksyttävä myös tavoitteita koskevat muutokset.

Kuntalain mukaan talousarvioon otetaan toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat. Määräraha on valtuuston toimielimelle antama euromäärältään ja käyttötarkoitukseltaan rajattu valtuutus varojen käyttämiseen. Toimielin ei saa ylittää sille talousarviossa osoitettua määrärahaa. Jos määräraha osoittautuu riittämättömäksi, on talousarviota muutettava. Muutoksen yhteydessä on osoitettava, miten rahoitustarve katetaan. Toisaalta toimielin ei ole velvollinen käyttämään määrärahaa kokonaisuudessaan, jos toiminnalle asetetut tavoitteet muutoin saavutetaan tai määrärahan käyttötarkoitus muutoin toteutuu.

Tuloslaskelmaosa

Tuloslaskelmaosassa budjetoidaan valtuustoon nähden sitovat tulosvaikutteiset tuloarviot ja määrärahat, joita ei ole budjetoitu tehtäväkohtaisissa käyttötalousoissa ja tulosbudjeteissa.

Tuloslaskelmaosan sitovia eriä ovat:

- verotulot (kunnan tulovero, osuus yhteisöveron tuotosta, kiinteistövero)
- valtionosuudet
- rahoitustulot ja – menot
- satunnaiset erät
- tilinpäätössiirrot

Tuloslaskelmaosan yhteydessä ilmoitetaan valtuustoon nähden sitovana tavoitteena ja tunnuslukuna toimintatuottojen osuus toimintakuluista.

Rahoitusosa

Talousarvion rahoitusosassa esitetään toiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirrat.

Rahoitusosan sitovia eriä ovat:

- antolainauksen muutokset
- lainakannan muutokset
- oman pääoman muutokset

Käyttötalousoosa

Talousarviota laadittaessa huomioidaan valtuustoon nähden sitovina erinä tehtäväaluekohtaisen tuloslaskelman sisäiset + ulkoiset toimintakulut määrärahoina ja vastaavasti ulkoiset + sisäiset toimintatuotot tuloarviona (bruttoperiaate).

Valtuustoon nähden sitovia ovat myös tehtäväaluekohtaiset toiminnalliset tavoitteet.

Kunnanhallitus ja lautakunnat hyväksyvät talousarvioon perustuvat käyttösuunnitelmat.

Investointiosa

Investointiosassa esitetään investointeja koskevat tavoitteet, hankkeiden kustannusarviot, hankkeisiin saatavat rahoitusosuudet ja muut tulot, sekä niiden jaksottuminen tulevalle talousarviovuodelle 2018 sekä suunnitteluvuosille 2019–2020.

Investointimenoksi katsotaan vähintään 10.000 euron hankinta. Edellä mainittua summaa pienemmät hankinnat suoritetaan käyttötalouden määrärahoilla. Valtuusto on hyväksynyt uudet suunnitelmapoistojen perusteet 11.11.2013.

Investointiosan sitovuustaso määräytyy toimielimittain ja hankkeittain. Valtuustoon nähden sitovana eränä huomioidaan toimielinkohtaisesti yksittäisen hankkeen tulo- ja menoarviot bruttoperiaatteen mukaisesti.

Talousarvion perustelut / käyttötalousosa

Yleistä

Talousarvion palkkausmenot on arvioitu käyttäen tulosalueilla vuodelle 2017 budjetoitujen palkkojen mukaisia summia huomioiden 1 %:n nostovara palkkojenkorotusten varalta. Sosiaalikulut ovat noin 20,21 % (20,58 %/ 2017) palkoista, mikä prosentti sisältää nyt myös kuntien yhteisvastuullisen osan varhe-maksusta. Tämän prosentin lisäksi on eri tehtäväalueilla otettu huomioon eläke-menoperusteiset maksuosuudet ja kuntaan kohdistuvat varhe-maksut Kuntien Eläkevakuutukselle ns. aiheuttamisperiaatteen mukaisesti eli sen mukaan kuinka ne kohdistuvat eri tehtäväalueille.

Kilpailukyky sopimus (voimassa 1.2.2017 – 31.1.2018) vaikuttaa vuoden 2018 talousarvioihin. Talousarviovalmistelussa on otettava huomioon seuraavat asiat:

- Palkkojen korotukseen varaudutaan 1 % :n verran.
- Lomarahoja leikataan 30 % eli ajanjaksolla 1.2.2017–30.9.2019 maksetaan vuoden 2016 lomarahaprosentteihin verrattuna pienempää lomarahaa.
- Työnantajan sosiaalivakuutusmaksut alenevat 0,37 % (KuEL) edellisvuodesta
  - KuEL- ja JuEL-palkkaperusteinen maksu laskee 0,30 prosenttiyksikköä.
  - Työnantajan työttömyysvakuutusmaksu nousee 0,03 %
  - Työnantajan sosiaaliturvamaksu (sairausvakuutusmaksu) alenee 0,21 prosenttiyksikköä.

Nämä edellä mainitut muutokset vähentävät työvoimakustannuksia.

Kilpailukyky sopimuksessa todetaan, että sosiaaliturvamaksun alennus rahoitetaan julkisen sektorin työnantajille aiheutuvilla säästöillä, jotka syntyvät työaikaan ja julkisen sektorin lomarahoihin liittyvillä toimilla sekä työeläke- ja työttömyysvakuutusmaksujen rahoitusvastuumuutoksilla.

Säännölliset työajat muuttuivat helmikuun alussa 2017. Työaikoja pidennettiin kilpailukyky sopimuksen mukaisesti keskimäärin 24 tuntia vuodessa ansiotasoa muuttamatta. Uudet säännölliset työajat koskevat toimistotyöaika, yleistyöaika, jaksotyötä ja ns. 37 tunnin työaika (KVTES 10 §:n mukainen työaika).

Säännölliset työajat pitenevät 30 minuuttia/viikko. Muutoksen yhteydessä myös eri työaika-
muotojen arkipyhälyhennyksen pituutta on muutettu.

Perustoimeentulotuen järjestämisvastuu siirtyi Kelalle vuoden 2017 alusta. Kuntien rahoitusvastuu säilyy kuitenkin ennallaan. Rahoitusvastuun pääperiaate säilyy uudistuksessa nykyisellään eli jokainen kunta vastaa jatkossakin puolesta oman kuntansa toteutuneista perustoimeentulotuen menoista. Kuntien rahoitusosuus vähennetään kuntakohtaisesti suoraan kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta.

Valtiovarainministeriön kuntatalousohjelma mukaan valtion toimenpiteet vaikuttavat kuntien tuloihin ja menoihin. Nettomääräisesti valtion toimenpiteiden vaikutus on noin 129 milj. eu-

roa kuntataloutta heikentävä vuonna 2018. Heikentävä vaikutus johtuu ennen kaikkea lakisääteisestä valtion ja kuntien välisestä kustannustenjaon tarkistuksesta. Kuntien peruspalvelujen valtionosuuteen ehdotetaan 8.458 milj. euroa, joka on noin 140 milj.euroa vähemmän kuin vuoden 2017 varsinaisessa talousarviossa. Valtionosuuden vähenemiseen vaikuttavat eniten kilpailukyky sopimukseen liittyvä vähennyksen kasvu ja edellä mainittu valtion ja kuntien välinen kustannusjaon tarkistus.

Hallitus on päättänyt kompensoida varhaiskasvatusmaksujen alentamisen kuntaloutta heikentävää vaikutusta lisäämällä peruspalvelujen valtionosuutta 25 milj. eurolla sekä korottamalla kuntien osuutta yhteisöveron tuotosta 60 milj.eurolla ja kiinteistövero 25 milj. eurolla.

Kihniön kunnan valtionosuusarvio vuodelle 2018 on 6.691.586 euroa, mikä on noin 10.000 euroa vähemmän kuin vuodelle 2017 budjetoitu. (Huomioitu valmistavan opetuksen päättyminen).

Vuoden 2020 taloussuunnitelman laatiminen

Kuntien ja kuntayhtymien on laadittava ja hyväksyttävä vuoden 2017 loppuun mennessä seuraavaksi vuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Tässä tapauksessa taloussuunnitelma ulottuu ainakin vuoteen 2020 saakka.

Sote- ja maakuntauudistusta on suunniteltu toteutettavaksi vuodesta 2020 lähtien. Muutokseen liittyviä lakeja ei kuitenkaan ole vielä hyväksytty eikä niitä ehditä hyväksyä vuoden 2017 aikana. Lakia valmistelevien tietojen perusteella ei voida tehdä päätöksiä, vaan on tukeuduttava olemassa olevaan lainsäädäntöön. Siksi Kuntaliitto suosittelee nykyisten ohjeiden perusteella, että kunnat ja kuntayhtymät laativat vuoden 2020 taloussuunnitelmansa siten, että sen luvuissa ei huomioida mahdollista tulevaa uudistusta. Kihniön kunnassa on noudatettu em. suositusta koskien vuoden 2020 taloussuunnitelmaa.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Sisäisen valvonnan tarkoituksena on edistää kunnan toiminnan laadukasta johtamista, riskien ennaltaehkäisyä ja hallintaa, mahdollisuuksien ja vahvuuksien hyödyntämistä, toiminnan jatkuvaa kehittämistä ja tuloksellisuuden arviointia.

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan yleisesti kaikkia niitä toiminta- ja menettelytapoja, joilla tilivelvolliset toimielimet, viranhaltijat ja muut esimiehet pyrkivät varmistamaan, että

- kunnan toiminta on taloudellista ja tuloksellista
- päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa
- lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan
- omaisuus ja voimavarat turvataan.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen perustuu kunnan perustehtävään, toimintaympäristön analysointiin, kuntastrategiaan sekä toiminnan ja talouden tavoitteisiin. Riskienhallinta sisältää kunnan tavoitteita uhkaavien riskien tunnistamisen, arvioinnin ja priorisoinnin sekä tuloksellisen hallinnan.

Valtuusto on hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet 15.12.14

sekä kunnan sisäisen valvonnan ohjeet 1.8.2010. Näissä ohjeissa on osittain samoja asioita, joten ne tulee päivittää. Samoin tulee huomioida uudessa hallintosäännössä olevat kirjaukset riskienhallinnasta ja sisäisestä valvonnasta.

Hallintokunnat ovat kartoittaneet merkittävimpiä riskitekijöitä toimialallaan. Niistä raportoidaan osavuosikatsauksen 30.9. yhteydessä ja tarvittaessa esimerkiksi tarkastuslautakuntaa varten sekä tilinpäätöksen yhteydessä.

Merkittävimmät riskit koko kunnan osalta:

- Taloudellisen tilanteen heikkeneminen, kriisikuntakriteerien täyttyminen
- Negatiivinen väestönkehitys, palvelujen turvaamisen vaikeus
- Vähäinen henkilöstömäärä, riippuvuus kriittisten osa-alueiden avainhenkilöistä, toiminnan haavoittuvuus
- Palveluiden riippuvuus tietotekniikasta, tietoturvariskit, toiminnan häiriöt.

Hyvinvointisuunnitelma- ja kertomus

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kuntalain mukaan kunnan perustehtävä. 1.5.2011 on tullut voimaan terveydenhuoltolaki (12 §), joka velvoittaa kunnat nimeämään terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen vastuutahot sekä eri toimialat tekemään yhteistyötä terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi. Lisäksi tulee asettaa kunnan strategisessa suunnittelussa paikallisiin tarpeisiin perustuvat terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen tavoitteet sekä määritellä toimenpiteitä ja käyttää niiden perustana kuntakohtaisia indikaattoreita, joilla seurataan asukkaiden terveyttä ja hyvinvointia väestöryhmittäin sekä raportoidaan toimenpiteitä ja tavoitteita valtuustolle vuosittain ja valmistellaan laaja hyvinvointikertomus kerran valtuustokaudessa

Kihniössä on viranhaltijoiden toimesta organisoitu poikkihallinnollinen työryhmä edistämään suunnitelman toteutumista. Hyvinvointityöryhmän jäseniin (varsinaiset ja kutsutut) kuuluvat kunnanjohtaja, talous- ja hallintojohtaja, sivistystoimenjohtaja, perusturvajohtaja, tekninen johtaja, nuoriso- ja vapaa-aika ohjaaja, vanhustyön päällikkö, kotihoidon palveluvastaava, hyvinvointipalveluiden päällikkö, vastaava lääkäri ja valtuuston edustaja.

Kihniön kunnan hyvinvointikertomuksessa selvitetään ja analysoidaan kunnassa vallitsevan hyvinvoinnin tasoa ja palveluiden kykyä vastata olemassa oleviin tarpeisiin. Hyvinvointikertomuksessa on keskitytty kuvaamaan hyvinvointia erilaisten indikaattoreiden kautta. Hyvinvointia on haluttu tarkastella eri väestöryhmissä ja eri-ikäisten kohdalla. Esille on pyritty saamaan haastavimmat tarpeet ja tavoitteet hyvinvoinnin edistämisen näkökulmasta. Hyvinvointikertomus on hyväksytty 22.5.2017 sekä uudet painopisteet kaudelle 2017–2020.

Hyvinvointisuunnitelmassa valittiin hyvinvoinnin painopisteiksi 2017–2020 seuraavat painopistealueet:

- 1. Terveellisten elintapojen edistäminen**
-ravitseminen, liikunta, ennaltaehkäisevä päihdetyö kaikissa ikäluokissa
- 2. Hyvä arki kaikille**
-syrjäytyneisyyden ehkäiseminen, osallisuuden lisääminen, elinympäristön turvallisuus
- 3. Perheiden hyvinvoinnin tukeminen**
- ennaltaehkäisevien palveluiden tehostaminen

Hallintokunnat tarkastelevat miten voivat edistää hyvinvointia toiminnassaan. Hyvinvointisuunnitelman toteutumista seurataan vuosittain.

Kunnanhallitus

Luottamushenkilöhallinnon tehtäväalue

Luottamushenkilöhallinnon talousarviokohdassa käsitellään kunnanvaltuuston, kunnanhallituksen menot, tilintarkastuksesta ja vaaleista aiheutuva toiminta sekä hallituksen alaisien toimikuntien toiminta. Uutena toimikuntana aloittaa elinvoimatoimikunta. Sivistyslautakunnan ja teknisen lautakunnan menot käsitellään oman päävastuualueensa kohdalla hallinnon tehtäväalueella. Uutena tulevat vanhus- ja vammaisneuvosto sekä nuorisovaltuusto, joiden menokohdat sisältyvät kustannuspaikalle muu luottamushenkilöhallinto.

Seuraava vaali on presidentinvaali, jotka pidetään vuoden 2018 tammikuussa ja mahdollinen toinen kierros helmikuussa. Maakuntavaalit järjestetään mahdollisesti lokakuussa 2018.

Luottamushenkilöille järjestetään koulutusta ja valtuustoseminaareja ajankohtaisista aiheista. Koulutustapahtumat pyritään järjestämään yhteistoiminnassa muiden kuntien tai Petäjäopiston kanssa. Tähän tarkoitukseen määräraha on talousarviokohdassa Kunnanvaltuusto.

Tulevana vuonna varaudutaan kunnanhallituksen osalta siirtymään sähköisten viestinten käyttöön kokouksissa sekä avaamaan extranet-palvelu luottamushenkilöille. Varaudutaan leasing-vuokraamaan tabletit tai vastaavat laitteet kunnanhallituksen jäsenille.

Toiminnallisen tavoitteen mittarina käytetään luottamushenkilöille järjestettävien koulutusten ja valtuusto-seminaarien lukumäärää sekä kuntalaisille järjestettyjä avoimien tiedotustilaisuuksien ja kuulemistilaisuuksien lukumäärää.

Kuntastrategiaan kirjattuna tavoitteena on lisätä kuntalaisten osallistumismahdollisuuksia ja tiedonsaantia. Sähköisiä toimintatapoja ja päätöksenteon avoimutta kehitetään. Merkittäviä asioista järjestetään kuulemistilaisuuksia. Tämä tukee myös hyvinvointisuunnitelmassa kirjattua tavoitetta kuntalaisten osallisuuden lisäämisestä

Asiantuntija- / konsultointi- / lakimiespalvelujen ostoon on varattu 13.000 eurolla vauvaraahan 6.000 eurolla ja seurakunnan diakonin palkkausavustukseen 1.000 eurolla sekä muhin ennalta arvaamattomiin kuluihin 10.000 eurolla. Veteraanien ateriapalvelun kustannuksiin varataan 17.000 euroa Salomaan perintörahostosta.

Yleishallinnon tehtäväalue

Tehtäväalueelle kuuluvat seuraavat kustannuspaikat: *yleisjohto, hallinto-osasto, tietohallinto ja muu yleishallinto.*

Yleishallinnon tehtäväalueella työskentelevät kunnanjohtaja, talous- ja hallintojohtaja taluspäällikkö, kaksi toimistosihiteeriä, ja IT-päällikkö. Tietohallinto-osaston palkkausmenot on jaettu kokonaisuudessaan eri hallintokunnille arvioidun työajan suhteessa.

Kesästä 2017 alkaen kaikki Kihniön kunnan palkat on laskettu Kihniön kunnassa. Keskustoimiston toimistosihiteeri, joka tähän saakka on hoitanut opettajien palkkalaskennan, hoitaa muunkin henkilöstön palkat. Aiempi sopimus palkanlaskennasta Parkanon kaupungin kans-

sa päättyi 31.5.2017. Toinen toimistosihteri siirtyi 1.6.17 alkaen kokonaan Kihniön kunnan palvelukseen. Yhteistyö Parkanon kanssa päättyi tältä osin Parkanon tehtävien vähenemisen vuoksi. Palkanlaskennan tehtävien lisääntymisen myötä puolen henkilötyövuoden panostus on tarpeen palveluiden turvaamiseksi.

Kesällä havaitun kunnanviraston alapohjan kosteuden vaikutukset selvitetään ja varaudutaan väistötiloihin tarvittaessa.

Taloushallintoon kohdistuvat palkkaus- ja yhteistoimintamenot jaetaan tehtäviin käytetyn työajan suhteessa hallinto-osastolta sisäisenä myyntinä eri hallinnonaloille. Talouspäällikkö toimii myös kt-yhteyshenkilönä (ent.palkka-asiamies).

Yhteistyösuojelutoimikunnan (yhteistoimintamenettely ja työsuojelu) toiminta jatkuu. Kunnan oman henkilöstön työterveyshuoltoon panostetaan enenevässä määrin myös TYKY – toiminta mukaan luettuna. Työsuojeluvaltuutettujen ja yhteistyösuojelutoimikunnan jäsenten uusi nelivuotinen toimikausi alkoi vuoden 2014 alussa. Yhteistyösuojelu-toimikunnan kokoonpano on päivitetty soten ulkoistamisen jälkeen.

Henkilökohtaisen TYKY – toiminnan järjestämiseen on varattu 4.000 euroa. TYKY- toimintana on varattu vuodessa 50 euroa / työntekijä maksava liikunta- ja kulttuuriseteli Smartum. Setelillä voidaan maksaa verottajan määrittelemiä kulttuuripalveluja ja aktiivisia liikuntapalveluja, myös Kihniön kunnan omalla kuntosalilla. Smartum Oy:llä on Pirkanmaalla noin 400 palveluntarjoajaa. TYKY – setelin piiriin kuuluvat vakituinen henkilöstö, yli vuoden sijaisuuksia tekevät ja ne määräaikaiset työntekijät, joille kertyy sijaisuuksia yli 6 kuukautta vuodessa. Osastot voivat määrärahojen puitteissa tehdä myös muita pienimuotoisia tykytapahtumia hyödyntäen oman paikkakunnan ja lähialueiden liikunta ja retkeilypaikkoja.

Eri yhteisöille myönnettävät avustukset (muu yleishallinto):

Sopimus pohjaisiin ja vapaasti haettavaan avustuksiin varataan **15.800 euroa**. Avustukset haetaan erillisellä haulla. Hakemukseen tulee liittää talousarviovuoden toimintasuunnitelma, edellisen vuoden tilinpäätös, selvitys edellisen vuoden tuen käytöstä sekä perustelut tuen tarpeesta.

Yleishallinnon tehtäväalueen tavoitteet

Hallinto-osastolle uusitaan taloushallinnon- ja palkkahallinnon ohjelmat (investointivaraus) sekä laaditaan uusi tilikartta perustuen JHS-suositukseen valtakunnallisen Kuntien talous- ja toimintatietojen tilastoinnin ja tietohuollon kehittämishankkeen mukaisesti.

Tietohallinnossa varaudutaan EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen mukanaan tuomiin velvoitteisiin, siirrytään yhtenäiseen sähköposti- ja kalenterijärjestelmään sekä tieto-koneiden uusia (osa) leasing-vuokrauksella.

Kunnan www.sivut ovat valmistumassa viimeistään alkuvuodesta 2018. Kuntastrategiaankin merkityn toimintaseinän perustaminen eri yhteisöjen toimijoille on huomioitu projektissa. Kotisivu-uudistuksen yhteydessä otetaan extranet-järjestelmä käyttöön luottamushenkilöille.

Yhteistoimintapalveluiden tehtäväalue

Tehtäväalueelle kirjataan kuntien väliseen yhteistoiminnan kustannukset.

Kuntien väliseen yhteistoimintaan osallistutaan seuraavasti:

Yhteistyötaho	Määräraha €
Aktiivinen Pohjois-Satakunta ry, Leader - ohjelman toteutukseen 5,00 euroa / asukas	10.000
Luoteis-Pirkanmaan seutuyhteistyöhön 5 euroa / asukas	10.000
Yhteispalvelupiste (aulatyöntekijä / Parkanon kaupunki)	7.500
Velkaneuvojan palkkaukseen (Karvia ym.)	3.200
Vihreä rahtirata –hanke (khal 11.2.2016 päätös)	2.000
Yhteensä	32.700

Jäsenmaksuluontoisina yhteistoimintaosuuksina on varauduttu seuraaviin varauksiin:

Yhteisö	Määräraha €
Pirkanmaan liitto	10.500
Suomen Kuntaliitto	6.600
Kyrönjokirahasto	500
Tampereen kesäyliopisto	500
Pirkanmaan Virkistysalueyhdistys ry	200
Aktiivinen Pohjois-Satakunta ry	200
Satakunnan korkean teknologian säätiö	200
SPR	160
Kuntatyönantaja	1.300
Muut	440
Yhteensä	20.600

Yhteensä 53.300 euroa**Työllisyyden tehtäväalue**

Tälle tehtäväalueelle on varattu nuorten työllistämistukeen yhteensä 5.000 euroa. Tukea myönnetään 8,50 euroa työpäivältä Kihniössä kirjoilla olevien vuosina 1994 – 2002 syntyneiden työllistämiseen ajalla 1.5. – 31.8.2018. Työsuhteen kesto tulee olla vähintään 2 viikkoa ja tukea maksetaan enintään 30 työpäivältä / tukeen oikeutettu. Samalle yritykselle maksetaan tukea enintään viiden nuoren työllistämiseen. Tuki maksetaan yritykselle nuoresta, joka ei ole yrittäjän perheenjäsen tai osakkaana yrityksessä. Vuonna 2017 tukea maksettiin 19:sta nuoresta. Kustannuspaikasta maksetaan myös vanhoja eläkevastuita (Keva) 850 €.

Tavoite Määrärahalla tavoitellaan kesätyöpaikkaa noin 15 nuorelle.

Mikäli valtion palkkatuella on suunniteltu työntekijöitä palkattavaksi kunnan omiin tehtäviin, on palkkausmenoihin varauduttu kunkin tehtäväalueen kohdalla.

Sosiaali- ja terveystoimi

Sosiaali- ja terveystoimen tehtäväalueelle kuuluvat kustannuspaikat sote-ulkoistus, tehostettu palveluasuminen, ympäristöterveydenhuolto ja muu sosiaali- ja terveystoimi.

Kihniön kunta ja Parkanon kaupunki muodostavat sosiaali- ja terveystoimen yhteistoiminta-alueen. Vastuukuntana ko. yhteistoiminta-alueella toimii Parkanon kaupunki. Kihniön sosiaali- ja terveystoimen palveluiden järjestämisen perustana on palvelusopimus. Sopimukseen sisältyy koko sosiaali- ja terveystoimen palvelujen järjestäminen ja tuottaminen lukuun ottamatta päivähoidon ja ympäristöterveydenhuollon palveluja, joka on jo aiemmin ulkoistettu lain vaatimusten mukaisesti ja niistä vastaa Sastamalan kaupunki.

Parkanon kaupunki kilpailutti vuonna 2014 sosiaali- ja terveystoimen palvelut. Kilpailutuksen voitti Pihlajalinnan Terveys Oy, joka (nykyisin Kolmostien terveys Oy) vastaa Kihniön sosiaali- ja terveystoimen palveluiden tuottamisesta lukuun ottamatta viranomaispäätöksiä vaativia toimintoja. Näistä vastaa Kihniön osalta Parkanon kaupunki.

Kihniön sosiaali- ja terveystoimen palveluiden ulkoistus toteutui 1.5.2015 alkaen. Sopimus on voimassa 10 vuotta. Sopimukseen sisältyy lisäksi yksi viiden vuoden mittainen optiokausi.

Sosiaali- ja terveystoimen käytössä 1.5.2015 alkaen olevien tilojen käyttökustannukset ovat kaikki teknisen toimen talousarviossa. Aikaisemmin em. käyttökustannukset ovat olleet sosiaali- ja terveystoimen kuluissa mukana. Myös eläke- ja varhaiseläkeperusteiset maksut jäävät Kihniön kunnan maksettavaksi (aiemmin soten palveluksesta eläkkeelle jääneet). Aiemmin sosiaali- ja terveystoimen kuluissa olleet taloushallinnon ja tietohallinnon kulut eivät ole enää 1.5.2015 alkaen sosiaali- ja terveystoimen kuluissa mukana. Edelleen vauvavero ja seurakunnan diakonin palkkausavustus jäivät Kihniön kunnan kuluiksi (kunnanhallituksen talousarviokohdassa).

Perusturvapalveluiden toiminta-ajatus

Perusturvapalveluiden toiminta-ajatuksena on turvata yhteistyössä yksityisen palveluntuottajan ja Parkanon kaupungin kanssa kuntalaisille kunnan voimavaroja vastaavat laadukkaat sosiaali- ja terveystoimen palvelut niitä itse järjestämällä tai palveluja hankkimalla.

Lautakunnan toiminnan kuvaus

Yhteistoiminta-alueen Parkano-Kihniö sosiaali- ja terveystoimen palveluiden järjestämisen valmistelun ja toimeenpanovastuu on yhteisellä perusturvalautakunnalla. Parkanon kaupunki vastuukuntana hoitaa yhteistoiminta-alueen sosiaali- ja terveystoimen kunnille kuuluvat viranomaistehtävät.

Perusturvalautakunta vastaa palveluista, jotka edistävät kuntalaisten terveyttä, sosiaalista turvallisuutta ja toimintakykyä lain edellyttämällä tavalla. Palveluilla tuetaan erityisesti kuntalaisten omatoimisuuden säilymistä. Perusturvalautakunta vastaa hallinnonalansa palveluiden järjestämisestä ja kehittämisestä, taloudesta sekä toiminnan ja talouden seurannasta.

Volyymitiedot ja niiden kehitys

Parkanon kaupungin ja Kihniön kunnan yhteinen toimielin on 8-jäseninen Parkanon kaupungin organisaatiossa toimiva perusturvalautakunta, jossa Parkanon kaupungilla on 5 jäsentä ja Kihniön kunnalla 3 jäsentä. Jäsenille nimetään henkilökohtaiset varajäsenet. Lautakunnan toimikausi on valtuuston toimikausi. Sopijakuntien kunnanjohtajilla ja hallitusten puheenjohtajilla on lautakunnan kokouksissa läsnäolo- ja puheoikeus. Lautakunnan

kunnan puheenjohtaja valitaan Parkanon kaupungin jäsenistä. Kihniön kunta nimeää jäseniksi 3, varajäseniksi 3 ja varapuheenjohtajaksi valittavan henkilöt. Esittelijänä toimii perusturvajohtaja.

Perusturvalautakunnalla on yksilöjaosto, joka päättää yksilöasioiden muutoksenhauista ja muista sille määrätyistä tehtävistä. Jaostossa on 3 jäsentä ja henkilökohtaiset varajäsenet. Jaostossa Parkanon kaupungilla on 2 jäsentä ja Kihniön kunnalla 1 jäsen. Jaoston jäsenet ja varajäsenet valitaan lautakunnan jäsenistä ja varajäsenistä.

Talousarviovuoden ja suunnittelukauden keskeiset toiminnalliset muutokset

Parkanon kaupunki on järjestänyt sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut ulkoistettuna 1.1.2015 lukien Parkanon kaupungin ja Pihlajalinna Terveys Oy:n välisen hankintasopimuksen mukaisesti. Sote-viranomaistoiminnasta huolehtii Parkanon kaupungin palveluksessa olevat viranhaltijat.

Kihniön kunta on muodostanut Parkanon kaupungin kanssa sote-yhteistoiminta-alueen, jossa vastuukuntana toimii Parkanon kaupunki, toukokuun 2015 alusta lukien. Kihniön sosiaali- ja terveyshuollon palvelut ovat myös ulkoistettu.

Parkanon kaupungin ja Pihlajalinnan Terveys Oy:n välistä hankintasopimusta sovelletaan myös Kihniön sotetoimintaan. Kihniötä koskevasta sote-viranomaistoiminnasta vastaa Parkanon kaupunki, ja kustannukset sisältyvät Kihniön sotehintaan.

Parkanon kaupunki ja Pihlajalinna Terveys Oy ovat perustaneet Kolmostien Terveys Oy:n, joka on Pihlajalinna Terveys Oy:n tytäryhtiö. Kolmostien Terveys Oy tuottaa vuodesta 2016 lähtien Pihlajalinnan Terveys Oy:lle alihankintana Parkano-Kihniö sote-yhteistoiminta-alueen kunnalliset sosiaali- ja terveyspalvelut.

Pirkanmaan sairaanhoitopiiriin Vammalan aluesairaalan ylläpitämisen Parkanon mielenterveystoimiston toiminta siirtyi Parkanon kaupungille 1.1.2016 alkaen. Vuodesta 2016 lukien mielenterveystoimiston toimintojen järjestämisvastuu on Parkanon kaupungilla ja palvelut tuottaa Kolmostien Terveys Oy Parkano-Kihniö alueella. Mielenterveystoimiston toiminnot siirtyivät Parkanon terveyskeskukseen syksyllä 2017.

Perustoimeentulotuen Kela-siirron mahdollistavat lakimuutokset vahvistettiin kesällä 2015. Hyväksytyjen lakimuutosten perusteella perustoimeentulotuen myöntäminen ja maksaminen siirtyvät Kelan hoidettavaksi 1.1.2017 lukien. Täydentävä ja ehkäisevä toimeentulotuki säilyvät kuntien järjestämisvastuulla.

Valtio ja kunnat vastaavat jatkossakin perustoimeentulotuen kustannuksista yhtä suurella rahoitusosuudella. Kunnan käyttötalouden talousarviosta poistuu perustoimeentulotuen menot ja toimintatuotot; perustoimeentulotuen valtionosuus perustoimeentulotukeen ja perustoimeentulotuen takaisinperintä. Vuodesta 2017 alkaen perustoimeentulotuen kustannuksia vastaava valtionosuus vähennetään kuntakohtaisesta peruspalvelujen valtionosuudesta.

Kihniössä Kiinteistö Oy Artun Hoiva-asunnot on rakentanut n. 1540 km²:n suuruisen 30 paikkaisen ikäihmisten tehostetun palveluasumisen yksikön Suutarin Pihlajan. Suutarin Pihlaja otettiin käyttöön toukokuussa 2017. Kihniön kunta on tehnyt kohteesta Artun Hoiva-asuntojen kanssa määräaikaisen vuokrasopimuksen, joka päättyy 31.12.2046. Uuteen palveluasuntokohteeseen siirtyi entisen Iltakodin asukkaita sekä terveyskeskuksen vuodeosaston potilaita. Siirtyvien asukkaiden ja potilaiden asiakasmaksut vähentävät nykyistä asiakasmaksukertymää, koska palveluntuottaja ja Kihniön kunta ovat sopineet 3.5.2016

uuden asumispalveluyksikön osalta, että kunta perii asuinhuoneistojen vuokralaisilta vuokraa enintään määrän, joka tarvitaan vuokra-asuntojen sekä niihin liittyvien tilojen rahoituksen ja hyvän kiinteistönpidon mukaisiin menoihin ja että ko. vuokratulot eivät kulje sote-palvelusopimuksen kautta. Uuden yksikön käyttöönotosta aiheutuvat kustannusvaikutukset Kihniön sopimushintaan asukasvuokrien osalta ovat palveluntuottajan ja Kihniön kunnan välinen asia, koska menettely eroaa palvelusopimuksessa sovitusta asiakasmaksukäytännöstä.

Ikäihmisten yksikön Suutarin Pihlajan valmistuttua entinen Iltakoti Kihniössä muuttui tehostetun palveluasumisen yksiköksi Kotipihlajaksi, jossa palveluntuottaja tuottaa kehitysvammaisille ja vaikeavammaisille ympärivuorokautista hoivaa ja huolenpitoa. Kotipihlajassa on 11 asukaspaikkaa. Kotipihlaja aloitti toimintansa kesäkuussa 2017.

Sote -palvelut

Sote – palvelut sisältävät viranomaistoiminnan ja Pihlajalinna – ryhmittymän tuottamat sosiaali- ja terveysterveystoimet. Pihlajalinna vastaa kokonaisulkoistuksena perusterveydenhuollon, suun terveydenhuollon, erikoissairaanhoidon, perhe- ja kasvatusterveystoiminnan, osan vammaispalveluista, osan päihdepalveluista, mielenterveydestoimiston, vanhustyön, kotihoidon, ravintohuollon ja pesulan palveluista.

Kokonaisulkoistuksen keskeiset tavoitteet:

1. Asiakaslähtöisten, vaikuttavien ja kustannustehokkaiden sosiaali- ja terveystoimien tuottaminen Kihniössä hyödyntämällä muualla toimiviksi havaittuja toimintatapoja ja hyviä käytäntöjä sekä täysin uusia innovaatioita
2. Palvelurakenteen tasapainoinen ylläpito ja kehittäminen julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin yhteistyönä
3. Lähipalvelujen säilyminen ja saatavuus Kihniössä
4. Korkean palvelun laadun säilyminen nykytasolla
5. Kustannuskehityksen ennakoitavuus ja hallinta
6. Hyvillä palveluilla tuetaan alueen elinvoimaisuutta

Perusturvan hallinto

Tehtäväalueen toiminnan kuvaus

Perusturvapalveluiden hallinnon tehtävänä on ohjata ja seurata perusturvan toimintoja, ml. sote – ulkoistuksen toteuttamista. Palvelutuotanto perustuu hyväksytyihin säädöksiin, toimintaohjeisiin ja palvelutarvekartoituksiin kuntalaisten tasapuolisuus ja oikeudenmukaisuus huomioiden.

Volyymitiedot ja niiden kehitys

Perusturvan hallinnon henkilöstöresurssina on perusturvajohtaja ja 1,5 henkilön toimisto- ja taloushallintoressurssi

Sosiaalitoimi, viranomaistoiminta

Tehtäväalueen toiminnan kuvaus

Kihniön kunnan sosiaali- ja terveystoimet tuottaa 1.5.2015 alkaen Pihlajalinnan Terveystoimintayhtiön tytäryhtiö Kolmostien Terveystoiminta Oy lukuun ottamatta terveyden- sosiaalihuollon viranomaistoimintaa, päivähoitoa ja ympäristöterveydenhuoltoa. Kunnan tuottamia ja virkavas-

tuulla suoritettavia tehtäviä ovat lastensuojelu, lastenvalvonta ja toimeentulotuki sekä työelämän palvelukeskuksen palvelut. Näiden kokonaisuuksien lisäksi viranhaltijapäätös tehdään kunnassa vammaispalvelun palveluista, kehitysvammahuollon erityishuollosta, päihdehuollon laitoshoidosta, omaishoidontuesta, pitkäaikaisesta laitoshoidosta (vanhainkoti), kotihoidon palvelusta ja maksusta, asumispalvelusta ja maksusta (ikäihmiset, päihdehuolto, kehitysvammahuolto, vammaispalvelu, psykiatrinen asumispalvelu). Näiden viranomaistehtävien lisäksi Parkanon kaupungin vastuulla on tulojen laskutus ja perintä.

Sosiaalitoimi työskentelee yksilön, perheen ja yhteisön hyväksi päämääränä vaikuttava ja kustannustehokas työ, jota toteuttavat työstään innostuneet sosiaalihuollon asiantuntijat. Kuntalaiset pääsevät sosiaalihuollon palvelujen piiriin sekä saavat päätökset hakemuksiinsa lain antamissa määräajoissa.

Talousarviovuonna kiinnitetään huomiota yhteistoiminnan jatkamiseen ja kehittämiseen Pihlajalinna-ryhmittymän kanssa. Tämän uuden toimintamallin käynnistämisen lisäksi tehtäväalueen osalta haaste on kuntalaisten sosiaalipalvelujen kasvava palvelutarve. Talousarviovuonna erityisesti paneudutaan ja osallistutaan Pirkanmaan maakunta- ja soteuudistuksen valmisteluun. Valtakunnallisen linjauksen ja suunnitelman mukaan kaikki sote-toiminnot siirtyvät maakunnan vastuulle vuodesta 2020 alkaen.

Volyymitiedot 2018

Sosiaalityön päällikkö, sosiaalityöntekijä 3, sosiaaliohjaaja 2, sosiaalipalvelusihteeri 1, kuntouttavan työtoiminnan palveluohjaaja ja työvalmentaja sekä ma. nuorten työpajaohjaaja ja vanhustyön asiantuntija.

Kokoaikaisten viran- ja toimenhaltijoiden lisäksi kaupungilla ovat seuraavat prosenttiosuuksilla toimivat viran- ja toimenhaltijat:

Vastaava lääkäri, hallintoylilääkäri 60 % (Parkano, Kihniö), koulutuksesta vastaava lääkäri 50 %, vastaava sairaanhoitaja lääkkeenmääräämisoikeus. 10 %, sairaanhoitaja lääkkeenmääräämisoikeus. 10 %.

Talousarviovuoden 2018 keskeiset toiminnalliset tavoitteet

Kaupungin strategisista tavoitteista vuodelle 2018 johdetut sosiaalipalveluiden toiminnalliset tavoitteet:

SOSIAALIPALVELUIDEN TOIMINNALLISET TAVOITTEET 2018 YHTEISTOIMINTA-ALUEELLA				
KAUPUNKI-STRATEGISEN TAVOITE	TAVOITTEET	TOIMENPITEET	MITTARIT	TAVOITETASO
KAUPUNGIN ELINVOIMAN LISÄÄMINEN palvelujen kehittäminen asukkaille	OSAAVA JA AMMATILLISESTI VAHVA JA KEHITTYVÄ HENKILÖKUNTA	-KOULUTUKSET -KEHITTÄMISHANKKEET -TYÖN KEHITTÄMINEN (mm. työnohjaus, KIKY, toimistokokoukset)	OSALLISTUMIS-AKTIIVISUUS	MIN. 2-3 OSALLISTUMISKERTAA/TYÖNTEKIJÄ/VUOSI
HENKILÖSTÖ-TAVOITTEET yhteistyön ja toimintatapojen kehittäminen	VERKOSTO- JA SIDOSRYHMÄTYÖSKENTELYN VAHVISTAMINEN	-YHTEISTYÖFOORUMIT -TIIMI- JA TYÖPARITYÖSKENTELY YLI SEKTORIRAJOJEN	-OHJAUSRYHMÄN KOKOUSTEN MÄÄRÄ -PALAUTEKYSELYT YHTEISTYÖTAHOILLE	OLEMASSA OLEVAT TOIMIVAT JA JOUSTAVAT YHTEISTYÖKÄYTÄNTEET
TASAPAINOINEN TALOUS	SOSIAALIPALVELUIDEN VAIKUTTAVUUS	-UUDENLAISTEN TYÖTAPOJEN LUOMINEN JA TARKASTELU	MÄÄRÄLLISET TILASTOT (asiakasmäärät, asiakasprosessien kesto, ym. tunnusluvut)	SOSIAALIPALVELUIDEN VAIKUTUKSET NÄKYVÄT: -OIKEA-AIKAISET PALVELUT -TARPEENMUKAISET PALVELUT -KUSTANNUSTEN HALLINTA

1 Palvelujen saatavuus

Eri-ikäisten kuntalaisten hyvinvoinnin, toimintakyvyn ja turvallisuuden edistäminen ja syrjäytymisen ehkäiseminen oikea-aikaisesti sekä tarvittavan palvelun saaminen lakisääteisessä määräajassa.

Mittarina aikarajojen toteutumiseksi käytetään yhteistoiminta-alueella

- Lastensuojeluilmoitusten käsittelyaika 7 arkipäivän kuluessa
- Lastensuojelutarpeen selvitys 3 kuukauden kuluessa asian vireille tulosta
- Vammaispalveluhakemuksen käsittelyaika 3 kuukautta hakemuksesta
- Vammaisten henkilöiden palvelutarpeen selvitys/arviointi 7 arkipäivän kuluessa yhteydenotosta
- Vammaisten henkilöiden palvelupäätös 3 kk:n kuluessa hakemuksesta
- Keskustelu sosiaaliviranomaisen kanssa täydentävää ja ennaltaehkäisevää toimeentulotukea koskevassa asiassa viimeistään 7. arkipäivänä pyynnöstä
- Ikäihmisten palvelutarpeen arviointi 7 päivän kuluessa yhteydenotosta
- Ikäihmisten sosiaalipalveluiden saamisen odotusaika viimeistään 3 kk:n kuluttua päätöksestä

Palvelujen määrällisinä mittareina käytetään Kihniön palveluntuotannossa (31.12.tilanne)

Toiminta	2016	2017	2018
Toimeentulotukiasiakkaiden määrä kotitalouksittain	105		
Lastensuojeluilmoitusten määrä	19		

Lastensuojelutarpeen selvitysten määrä	6		
Isyys selvityksien määrä	3		
Huolto-, asumis- ja tapaamissopimusten määrä			
Elatussopimusten määrä	10		
Vammaispalvelupäätösten määrä	47		
Palveluliikenteen käyttäjämäärä	48		
Päihdehuollon päätösten määrä	-		
Omaishoidontukipäätösten määrä	26		
Omaishoidontuensaajat yhteensä	54		
Kotihoidon palvelupäätösten määrä	76		
Kotihoidon asiakkaiden määrä (säännöllinen)	85		
Tehostetun palveluasumisen päätösten määrä	38		
Lääkäri / käyntimäärät	4770		
Sairaanhoitaja / käyntimäärät	4540		
Hammaslääkäri / käyntimäärät	1491		
Suuhygienisti / käyntimäärät	875		
Kouluterveydenhoitaja / käyntimäärät	401		

Sosiaalipalvelujen toteutumisen seuranta Kihniö

Kiireellisissä tapauksissa sosiaalipalvelujen tarve on arvioitava viipymättä. Muissa kuin kiireellisissä tapauksissa kunta on velvollinen järjestämään 75 vuotta täyttäneelle pääsyn sosiaalipalvelujen tarpeen arviointiin viimeistään seitsemäntenä arkipäivänä siitä, kun hän taikka hänen laillinen edustajansa tai omaisensa taikka muu henkilö tai viranomainen on ottanut yhteyttä sosiaalipalveluista vastaavaan kunnan viranomaiseen palvelujen saamiseksi. Vastaavasti kunnan on järjestettävä pääsy sosiaalipalvelujen tarpeen arviointiin vammaisuuksista annetun lain 9 §:n 3 momentin 3 kohdan mukaista eläkettä saavan hoitotukea saavalle.

Seurattava asia	Mittari	Palvelu- tuotanto- yksikkö	Huhti- kuu 2018	Heinä- kuu 2018	Lokakuu 2018
Lastensuojelu palvelutarpeen arviointi	Palvelutarpeen arvio on valmistunut 3 kk määräajassa	Kihniö			
Lastensuojeluilmoitusten käsittely	Ilmoitusten määrä / käsittely 7 vrk kuluessa ilmoituksesta	Kihniö			
Vammaisten henkilöiden palvelutarpeen selvitys	Arvioinnin toteutuminen viimeistään 7 arkipäivän kuluessa yhteydenotosta	Kihniö			
Vammaisten henkilöiden palvelupäätös	Päätös 3 kk kuluessa hakemuksen tekemisestä	Kihniö			
Toimeentulotukipäätös	Päätöksen tekeminen viimeistään 7. arkipäivänä hakemuksen saapumisesta	Kihniö			
Keskustelu sosiaali- viranomaisen kanssa toimeentulotukiasiassa	Toteutuminen viimeistään 7. arkipäivänä pyynnöstä				

Odotusajat iäkkään henkilön sosiaalipalveluihin Kihniö**Odotusajat iäkkään henkilön sosiaalipalveluihin Kihniö**

Seurattava asia	Mittari	Palvelu- tuotanto- yksikkö	1.1.- 30.6.201 8	1.7.- 31.12.20 18
Ikäihmisten palvelutarpeen arviointi	Toteutuminen viimeistään 7 vrk kuluttua yhteydenotosta	Kihniö		

Ikäihmisten sosiaalipalveluiden saamisen odotusaika	Toteutuminen viimeistään 3 kk kuluttua päätöksestä	Kihniö		
---	---	--------	--	--

**Odotusajat iäkkään henkilön hakemiin
sosiaalipalveluihin Kihniö**

1.1.-30.6.2018

1.7.-31.12.2018

Palvelu	Keskimääräinen odotusaika hake- muksesta palvelun saamiseen	Keskimääräinen odotusaika hakemuksesta palvelun saami- seen
Palvelutarpeen arviointi		
Omaishoidontuki		
Turvapuhelin		
Tukipalvelut / ateriat		
Kauppa-asiointipalvelu		
Kotihoito		
Ympäri vuorokautinen hoito (laitoshiito ja tehostettu palveluasuminen)		

Avosairaanhoito: lääkärivastaanotto Kihniö

Tiedot hoitotakuun toteutumisesta päivitetään kolme kertaa vuodessa, huhtikuussa, elokuussa ja joulukuussa.

Viimeisimmät tiedot:

Seurattava asia	Mittari	Yksikkö	Huhtikuu	Elokuu	Joulukuu
Yhteydensaanti terveyskeskukseen puheli- mitse (8-16 välillä) omahoita- jalle Vastausprosentti	Tavoite 80 %	Kihniön terve- yskeskus			
Kiireellinen yhteydensaanti arkisin, virka-aikana					
Hoidon tarpeen arviointi	Arvioinnin toteutuminen 3 vrk sisällä yhteydenotosta	Kihniön terve- yskeskus			
Odotusaika lääkärin vas- taanotolle Hoidon järjestäminen	Ajansaaminen viimeistään 3 kk sisällä yhteydenotosta lähetteen saapumisesta	Kihniön terve- yskeskus			
Kolmas vapaa aika lääkärin vastaanotolle (T3)		Kihniön terve- yskeskus			
Kolmas vapaa aika sairaan- hoitajan vastaanotolle (T3)		Kihniön terve- yskeskus			
Kolmas vapaa aika hammas- lääkärin vastaanotolle (T3)		Kihniön terve- yskeskus			

Avainmittaristo / Tilanne / Yksiköt						
Jakson arvot						
	Hoitotaso	Max. Paikat	Henkilöstö- mitoitus	Yhtäaikaisten asiakkaiden lkm	Yksilöityjen asiakkaiden lkm	Käyttöaste
Pihlajalinna Parkano / Rauhala, Parkano	Tehostettu palveluasuminen					
Pihlajalinna Parkano / Rantakoto, Parkano	Tehostettu palveluasuminen					
Pihlajalinna Parkano / Väistö, Parkano	Tehostettu palveluasuminen					
Pihlajalinna Parkano / Niittykoti, Parkano	Itsenäinen asuminen					
Pihlajalinna Parkano / Uusi Uunilintu, Parkano	Tehostettu palveluasuminen					
Pihlajalinna Parkano / Kotihoito Parkano	Kotihoito					
Pihlajalinna Parkano / Vuodeosasto, Parkano	Terveyskeskus					
Pihlajalinna Parkano/Pihlajalintu Parkano	Tehostettu palveluasuminen					
Pihlajalinna Parkano / Vuodeosasto, Kihniö	Terveyskeskus					
Pihlajalinna Parkano / Suutarin Pihlaja Kihniö	Tehostettu palveluasuminen					

Pihlajalinna Parkano/Kotipihlaja Kihniö	Tehostettu palveluasuminen					
---	----------------------------	--	--	--	--	--

2 Koulutettu, ammattitaitoinen ja hyvinvoiva henkilöstö yhteistoiminta-alueella

Sosiaalihuollon toimeenpanoon kuuluvista tehtävistä vastaa sosiaalihuollon ammatillinen henkilöstö, jolla on kelpoisuuslain (272/2005) mukainen pätevyys tehtäviin. Lisäksi huomioidaan riittävä toimistotyön asiantuntemus mm. kaupungin tulojen laskuttamiseksi ja perimiseksi.

Henkilöstön koulutustarve kartoitetaan kehityskeskustelujen yhteydessä ja henkilöstön ammattitaitoa ylläpidetään sekä yksilö- että yhteiskoulutuksella. Työyksikössä pidetään säännölliset asiakastyön tiimit ja työpaikkakokoukset tukien henkilöstöä vahvaan vuorovai- kuttaiseen viestintään ja keskinäiseen vuoropuheluun. Henkilöstön jaksamista ja motivaatiota tuetaan kaupungin yleisellä tyky-toiminnalla sekä työyksikön omalla tyky- ja virkistys-toiminnalla.

Mittarina henkilöstön osalta käytetään:

Osallistumisaktiivisuus koulutuksiin, kehittämishankkeisiin ja muihin työn kehittämistoimintoihin, esimerkiksi kehityskeskustelut, työnohjaus ja työpaikkakokoukset.

3 Yhteistyö sosiaali- ja terveystalvelujen tuottajan kanssa

Parkanon kaupungin viranomaistoiminta tekee tiivistä yhteistyötä Parkano-Kihniö sote-yhteistoiminta-alueen muut sosiaali- ja terveystalvelut tuottavan Pihlajalinna-ryhmittymän kanssa. Tavoitteena on kustannustehokas palvelujärjestelmä, joka tuottaa palvelut asiakaslähtöisesti. Palvelujärjestelmä mahdollistaa henkilöstön erikoistumisen ja kehittymisen omassa työssään alan asiantuntijaksi. Kaupunki ja Pihlajalinna tekevät saumatonta yhteistyötä palvelujen järjestämiseksi kuntalaisille. Työntekijöiden vuoropuhelua ja työskentelyä rajapinnassa tuetaan järjestämällä säännöllisiä tapaamisia ja tarvittavia asiakasryhmittäisiä asiantuntijatiimejä.

Parkanossa ja Kihniössä toimivat sote-hankintasopimuksen mukaiset sote-ohjausryhmät, joiden tehtävänä on sosiaali- ja terveystalveluiden tuotannon ulkoistamista koskevan hankintasopimuksen johto, ohjaus ja valvonta.

Tiivistä yhteistyötä tehdään myös muiden sidosryhmien kanssa. Yhteistyökumppaneita ovat mm. muut hallinnonalat, järjestöt ja yksityiset tahot. Yhteistoiminnalla saavutetaan monialaisia hyötyjä. Toimivilla yhteistyörakenteilla mahdollistetaan yhteistyökäytänteiden siirtymisen arjen työhön.

Mittarina yhteistyön seuraamiseksi käytetään yhteistoiminta-alueella

Ohjausryhmän kokousten määrä
Palautekyselyt yhteistyötahoille

Tehostettu palveluasuminen

Tehostetun palveluasumisen yksikkö Suutarin pihlaja valmistui huhtikuussa 2017 . Rakennuttajana toimi Kiinteistö Oy Artun Hoiva-asunnot . Yksikössä on 30 paikkaa. Kihniön kunta on tehnyt kohteesta Artun Hoiva-asuntojen kanssa määräaikaisen vuokra- sopimuksen, joka päättyy 31.12.2046. Talousarvioon on varattu vuosittain määrärahat vuokramaksuun Artun hoiva-asunnoille ja vuokratulot asukkailta alla olevan laskelman mukaisesti. Asunnon kuukausi-vuokran määränä on käytetty 510 €/kk.

	<u>2018</u>	<u>2019</u>	<u>2020</u>
Vuokramenot (€)	174.000	174.000	174.000
Vuokratulo (€)	174.000	174.000	174.000

Palveluntuottaja ja Kihniön kunta ovat sopineet 3.5.2016 uuden asumispalveluyksikön osalta, että kunta perii asuinhuoneistojen vuokralaisilta vuokraa enintään määrän, joka tarvitaan vuokra-asuntojen sekä niihin liittyvien tilojen rahoituksen ja hyvän kiinteistönpidon mukaisiin menoihin ja että ko. vuokratulot eivät kulje sote-palvelusopimuksen kautta. Uuden yksikön käyttöönotosta aiheutuvat kustannusvaikutukset Kihniön sopimushintaan asukasvuokrien osalta ovat palveluntuottajan ja Kihniön kunnan välinen asia.

Ympäristöterveydenhuolto

Sastamalan sosiaali- ja terveystoimen tuottaa palvelut Sastamalan, Punkalaitumen, Ikaalisten, Parkanon ja Kihniön alueilla ympäristöterveydenhuollon yleisen terveystalvonnann, eläinlääkintähuollon ja eläinsuojelun osalta.

Eläinlääkintähuollon maksuosuusarvio vuodelle 2018 on 138.400 € ja yleinen terveystalvonta 9.770 €.

Muu sosiaali- ja terveystoimi

Tähän kustannuspaikkaan on varattu Sosiaali- ja terveystoimen henkilöstön eläkemaksut 30.4.2015 saakka eli henkilöt, jotka ovat jääneet eläkkeelle em. ajanjaksoa aiemmin. Vuodelle 2018 talousarvioon varataan 158.000 €.

Sosiaali- ja terveydenhuollon kustannusten kehitys 2014 - 2018

(1000 €, ilman poistoja)

Vuosi	Nettokulut
TP 2014	-8.559
TP 2015	-8.564
TP 2016	-8.118
TA 2017	-8.391
TA 2018	-8.316

Talousarvio kustannuspaikoittain 2018, nettomeno

Kustannuspaikka	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Sote-ulkoistus	-7.842.250	-7.953.600	-7.993.600
Tehostettu palveluasuminen*			
Ympäristöterveydenhuolto	-154.398	-177.000	-165.100
Muu sosiaali- ja terveystoimi	-120.924	-260.780	-158.000

*vuokramenot ja tulot 174.000, toimintakulut 0

Elinkeinoelämän yleisen edistämisen tehtäväalue

Elinkeinoelämän yleiseen edistämiseen on varattu 111.500 euroa vuodelle 2018.

Elinkeinojen kehittämiseen liittyvät palvelut ostetaan Kehitys-Parkki Oy:ltä, jonka osakkaaksi Kihniön kunta liittyi vuoden 2006 alusta alkaen (25 % Kihniö, 75 % Parkano). Kihniön osuudeksi vuodelle 2018 yhtiö on ilmoittanut 52.000 euroa, jonka mukaan se on budjetoitu. Yhtiö on varannut kuntamarkkinointiin 12.000 euroa.

Matkailuelinkeinon kehittämiseen on seutubudjetissa varattu 3.000 euroa, jotka kohdistuvat maakunnalliseen yhteistyöhön ja markkinointiin. Vuodelle 2018 on tarkoitus hakea seutukunnalle . hanke, joka antaa yrityksille räätälöityä täsmäkoulutusta jo päättyneen Kihniösäkin paljon käytetyn suuntahankkeen tavoin. Hankkeen hakuaika on joulukuussa 2017. Lisäksi seudullisesti on tarkoitus hakea hanke Luoteis-Pirkanmaan pk- ja mikroyrityksiin suuntauvalle ammatillisen peruskoulutuksen työpaikalla tapahtuvalle oppimisen ohjauksen tukemiselle (yrityshenkilöstö).

Kuntamarkkinointiin on varattu (omana toimintana) 6.000 euroa sekä elinvoimatoimikunnan kehitystyöhön 50.000 €

Kunnanvaltuusto päätti 2.5.2016 osallistua rakentamaan kunnan alueelle yhteistoiminnassa Ukkoverkot Oy:n kanssa langattoman tietoliikenneverkon UkkoNet LTe tukiasemia käyttäen. Rakennushankkeen kokonaiskustannus Kihniön kunnan osalta oli 92.000 euroa (alv 0). Sopimuskausi on 3 vuotta. Hanke rahoitetaan kuntarahoituksen kautta kuukausimaksuilla eli vuosikustannus on 12 kk x 2.583,04 € eli noin 31.000 € / vuosi.

Tavoitteena on tukea yrittäjiä toiminnan eri vaiheissa sekä lisätä kunnan elinvoimaa. Mittarina on uusien yritysten määrä.

Maaseututoimen tehtäväalue

Lain mukaan kunta vastaa alueellaan maaseutuhallinnon järjestämisestä siten, että maaseutuhallinnon tehtävät tulevat hoidetuiksi Euroopan unionin ja kansallisen lainsäädännön kannalta asianmukaisella tavalla.

Kunnan tai kuntayhtymän on tehtävä Maaseutuviraston kanssa Euroopan unionin kokonaan tai osaksi rahoittamaan maataloustukeen liittyvien maksajavirastotehtävien hoitoa koskeva sopimus. Sopimuksen on oltava sisällöltään sellainen, että edellä mainittujen tehtävien hoitoa koskevat, Euroopan unionin lainsäädännössä asetetut vaatimukset voidaan täyttää. Kunnan on muodostettava maaseutuhallinnon tehtävien hoitamiseksi toiminnallinen kokonaisuus, jonka alueella toimii vähintään 800 maatalouden tukihakemuksen tehnyttä luonnollista henkilöä tai yhteisöä.

Kunnan alueella maaseutuhallinto on järjestettävä siten, että tehtäviä hoitaa yhteisen johdon alaisuudessa vähintään viisi viranhaltijaa tai toimihenkilöä, joista yksi päätoimisesti hoitaa maaseutuhallinnon tehtäviä ja johtaa tehtäviä hoitavaa yksikköä.

Kihniön kunta on tehnyt yhteistoimintasopimuksen Honkajoen, Jämijärven ja Pomarkun kuntien sekä Parkanon ja Kankaanpään kaupunkien kanssa. Sopimus on tullut voimaan 1.1.2013 ja on voimassa toistaiseksi. Palvelujen järjestäjänä toimii Kankaanpään kaupunki.

Maaseututoimen määrärahassa on budjetoitu maaseutusihteen tehtävien hoidon ostopalvelukuluina 26.500 euroa. Maaseututoimen määrärahat huomioiden myös KVTEL-maksut ovat kokonaisuudessaan 9.900 euroa vuodelle 2018.

Kuntastrategiaan pohjautuvat tavoitteet kunnanhallituksen tulosalueelle

- **Edistämme kuntalaisten hyvinvointia**
Seuraamme kuntalaisten hyvinvoinnin kehittymistä mm. hyvinvointikertomuksen kautta
- **Kuntalaisemme vaikuttaa ja osallistuu**
Lisätä kuntalaisten osallistumismahdollisuuksia ja tiedonsaantia. Sähköisiä toimintatapoja ja päätöksenteon avoimutta kehitetään. Merkittävistä asioista järjestetään kuulemistilaisuuksia.
- **Kehitämme alueen elinvoimaa**
Kuntamme tavoittelee uusia kuntalaisia, yrityksiä ja matkailijoita

Toiminnallinen tavoite	Tavoite	Toimenpiteet /mittari	tilanne 30.9.	tilanne 31.12.
Luottamushenkilöiden koulutus ja seminaarit	2 tilaisuutta	Järjestettyjen tilaisuuksien lukumäärä		
Kuntalaisille järjestetyt tiedotus/kuulemistilaisuudet	1 tilaisuus	Järjestettyjen tilaisuuksien lukumäärä		
Sähköisten kokouskäytäntöjen käyttöönotto	Toteutuu	Extranet palvelun kautta käyttöön, toteutuminen		
Taloushallinto- ja palkkahallinto ohjelman päivittäminen ja käyttöönotto	Toteutuu	Toteutuminen		
Pöytäkirjat liitteineen kunnan kotisivuilla	Toteutuu	Toteutuminen nähtävilläolopäivänä		
Toimintaseinä yhteisöille kunnan kotisivuille	Toteutuu	Toteutuminen kunnan kotisivuudistuksessa		
Tavoitteena on tukea yrittäjiä toiminnan eri vaiheissa sekä lisätä kunnan elinvoimaa	2 tilaisuutta	Yrityksille järjestettävät koulutus- ja aktivointitilaisuudet		
Tukea nuorten kesätyömahdollisuuksiin	Toteutuu	Kesätyötuen maksaminen, toteutuminen		
Hyvinvointisuunnitelman seuranta	Toteutuu	Toteutuminen hyvinvointisuunnitelman mukaisesti		

Sivistyslautakunta

Sivistyslautakunnan keskeiset tavoitteet ovat:

- *Sivistyspalvelujen korkean laadun ylläpitäminen ja palvelujen tarjoaminen lähipalveluna*
- *Sivistyspalveluiden toiminnan sopeuttaminen asetettujen taloudellisten tavoitteiden mukaisiksi*
- *Sivistyspalvelujen pätevän ja ammattitaitoisen henkilöstön työpaikkojen turvaaminen sekä kouluttautumisen ja työhyvinvoinnin ylläpitäminen*

Sivistyslautakunnan alaisten toimintojen suurimpia riskejä ovat toimintojen haavoittuvuus, koska henkilöstöresurssit on vedetty hyvin tiukalle, ikääntyvä henkilökunta sekä hallinnon varahenkilöjärjestelmän puuttuminen tai toimimattomuus.

Hallinnon tehtäväalue

Sivistystoimen hallinnon tehtävänä on johtaa, ohjata ja koordinoida sivistysosaston toimintaa sekä koko kunnan yhteistoimintaa, jotta palveluja voidaan tuottaa tehokkaasti ja joustavasti.

Elokuun alusta 2017 kunnan sivistystoimenjohtajan ja yhtenäiskoulun rehtorin tehtävät on yhdistetty. Sivistystoimenjohtajan kustannuksiksi lasketaan 30 % rehtorin palkasta ja se kirjataan sivistystoimen hallinnosta.

Sivistystoimen toimistosihteerin työaika sivistystoimen hallinnossa on 65 % kokonaistyöajasta ja tavoitteena on pitää työaika edelleen sen suuruisena. Lopputyöaika 35 % on kirjastotyötä. Toimistosihteerin palkkausmenot (65 %) kirjataan hallinnon kohdasta.

Määräraha sivistyslautakunnan kokouspalkkioita ja matkakorvauksia varten on sivistystoimen hallinnon kohdassa. Hallinnon kokonaismenojen arvioidaan olevan noin 68.287 euroa vuonna 2017.

Nuorisovaltuuston toiminta aloitetaan. Nuorisovaltuustolla on mahdollisuus nimetä edustajansa valtuustoon ja lautakuntiin.

Lasten päivähoidon tehtäväalue

Leikin ja toiminnan ohjaus

Kihniön evankelis-luterilaisen seurakunnan järjestämään kesäaikaiseen leikkikenttätoiminnan kustannuksiin osallistutaan 1.700 eurolla.

Mannerheimin Lastensuojeluliiton Kihniön osasto ry:tä avustetaan 1.000 eurolla lapsiperheiden hyväksi tehtävään työhön. Ennen avustuksen maksamista tulee sivistyslautakunnalle toimittaa talousarviovuoden toimintasuunnitelma ja edellisen vuoden tilinpäätös.

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksen tavoitteena on tukea lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista sekä edistää hyvinvointia.

Varhaiskasvatus on suunnitelmallinen ja tavoitteellinen kokonaisuus, joka koostuu kasvatuksesta, opetuksesta ja hoidosta ja jossa painottuu erityisesti pedagogiikka.

Varhaiskasvatusta järjestetään Kihniössä päiväkodissa ja yhden perhepäivähoitajan kotona Linnankylässä. Hoitajan kotona tapahtuvassa perhepäivähoidossa korostuu kodinomaisuus ja pieni ryhmäkokoo. Päiväkodin vahvuutena on lasten kasvu vertaisryhmässä ja yhteistyömahdollisuudet yhtenäiskoulun kanssa. Myös vuorohoito, viikonloppuhoito ja erityisvarhaiskasvatus tapahtuvat päiväkodissa. Lain veloitteen mukaisesti taataan kaikille päivähoitoa tarvitseville alle kouluikäisille lapsille sekä erityistä tukea tarvitseville lapsille mahdollisuus varhaiskasvatukseen.

Kihniössä toimii kolmiryhmäinen Kettukallion päiväkotii. Päiväkodissa lapset on sijoitettu iän ja kehitystason mukaan kolmeen eri ryhmään. 1-3- vuotiaiden Peiponpesän ryhmässä on 8 asiakaspaikkaa ja kaksi kasvattajaa (2 lh). 3-4 – vuotiaiden Ketunkolon ryhmässä on 21 asiakaspaikkaa ja kasvattajina 1 lto ja 2 lh. Viisivuotiaiden Pöllönpiirti – ryhmässä on 21 asiakaspaikkaa ja kasvattajina 1 lto ja 2 lh. Päiväkodin henkilökunnan määrä suhteutetaan lasten lukumäärään huomioiden vuorohoidon tarve ja erityisvarhaiskasvatus. Varhaiskasvatuksen erityisopettajan (VEO) palvelu ostetaan Parkanon kaupungilta.

Kihniön kunnan oma varhaiskasvatussuunnitelma laadittiin valtakunnallisen varhaiskasvatussuunnitelman pohjalta ja se otettiin käyttöön 1.8.2017. Suunnitelman laati sivistyslautakunnan nimeämä monialainen työryhmä osallistaen työhön myös varhaiskasvatusikäisten lasten vanhemmat ja koko varhaiskasvatuksen henkilökunnan. Paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma määrittelee, ohjaa ja tukee varhaiskasvatuksen järjestämistä paikallisesti. Se on velvoittava ja sitä arvioidaan ja kehitetään jatkuvasti.

Talousarviovuoden aikana Kihniön kunnan varhaiskasvatussuunnitelma otetaan käyttöön työkaluksi jokaiseen yksikköön. Pitkän tähtäimen työskentely turvallisen, esteettömän, kehittävän ja viihtyisän varhaiskasvatusympäristön kehittämiseksi aloitetaan kunnan lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman ja paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti.

Varhaiskasvatuksen toimintayksiköitä mukautetaan vastaamaan tarpeita huomioiden kunnan varhaiskasvatussuunnitelman toteutuminen. Riittävä ja pätevyysvaatimukset täyttävä henkilökunta takaa varhaiskasvatussuunnitelman mukaisen opetuksen, kasvatuksen ja hoidon toteutumisen myös vuoro- ja viikonloppuhoidossa oleville lapsille.

Varhaiskasvatuksen vastuualueeseen kuuluvat myös kotihoidontuki ja yksityisen hoidon tuki. Kotihoidontukea maksetaan alle kolmivuotiaasta lapsesta, joka ei käytä kunnallista päivähoitopalvelua. Yksityisen hoidon tukea perheen on mahdollista saada valitessaan yksityisen palveluntuottajan tai palkkaamalla hoitajan kotiin vaihtoehtona kunnalliselle päivähoitopalvelulle.

Lasten kotihoidontuen myöntämisedellytykset täyttäviä perheitä on talousarvion laadintahetkellä 25, joista pienten lasten varsinaista kotihoidontukea 18. Lapsia, joista varsinaista kotihoidontukea maksetaan, on yhteensä 39. Kotihoidon tukea saavien määrärahaa on varattu 150.000 euroa vuodelle 2018.

Varhaiskasvatuksen kokonaiskustannuksiksi arvioidaan 695.782 euroa ja tuloiksi 69.380 euroa vuonna 2018.

Perusopetuksen tehtäväalue

Perusopetuksen keskeisenä tavoitteena on luoda oppilaalle turvallinen ja yhtenäinen polku varhaiskasvatuksen jälkeen Kihniön yhtenäiskoulun ala- ja yläkoulun kautta laadukkaan perusopetuksen jälkeisiin jatko-opintoihin. Lisäksi oppilaiden kolmiportaisen tuen vakiinnuttaminen ja oppilashuollollisen moniammatillisen työn kehittäminen ovat keskeisinä tavoitteina. Vuoden 2018 erityisenä tavoitteena on jalkauttaa uusi opetussuunnitelma perusopetuksen työskentelyn pohjaksi sekä käynnistää tieto- ja viestintätekniikan opetussuunnitelman käyttöönotto eri luokka-asteilla.

Oppilasennuste (20.09.2017)

	17 - 18	18 - 19	19 - 20	20 - 21	21 - 22	22 - 23	23 - 24
LUOKAT 0 - 6							
alakoulu	100 (25)	114 (21)	122 (21)	124 (18)	126(14)	120(9)	112
LUOKAT 7 - 9							
yläkoulu	65	52	46	43	48	55	56
YHTEENSÄ	165	166	168	167	174	175	168

Taulukossa suluissa olevat luvut tarkoittavat esioppilaita, jotka eivät sisälly varsinaisten oppilaiden lukumääriin. Velvoittavan esiopetuksen lakimuutoksen vuoksi esioppilaiden lukumääräksi on kirjattu koko ikäluokka.

Esiopetus

Esiopetusta annetaan erillisessä opetusryhmässä Kihniön yhtenäiskoulussa vähintään 700 tuntia lukuvuodessa 1.8.2016 käyttöön otetun opetussuunnitelman mukaisesti. Esiopetus muuttui lakimuutoksen myötä velvoittavaksi 1.1.2015 alkaen ja käytännössä sitä noudatetaan 1.8.2015 alkaen. Opetus ja ateriat ovat esioppilaille maksuttomia ja yli kolmen kilometrin etäisyydellä koulusta asuvilla esioppilailla on oikeus kunnan järjestämään koululaiskyyditykseen. Esiopetusryhmässä on oma koulunkäynnin ohjaaja ja lapsiryhmästä riippuen mahdollisesti toinenkin ohjaaja. Kettukallion päiväkodin perustamisen jälkeen yhteistyötä on tehty ja tehdään enenevässä määrin myös päiväkodin kanssa. Esiopetuksen määrärahaksi on varattu 117.293 euroa vuonna 2018.

Maahanmuuttajien opetus

Pihlajalinnan perustettua lokakuussa 2015 turvapaikanhakijoiden vastaanottokeskuksen Kihniöön, entisen ”kotikoulun” tiloihin, kunnanvaltuusto päätti kokouksessaan 8.10.2015, että Kihniön kunta järjestää perusopetusikäisille turvapaikanhakijoille perusopetukseen

valmistavaa opetusta. Opetus alkoi 17 oppilaan ryhmässä marraskuussa 2015 jatkuen kevään 2016 ajan. Syksyllä 2016 valmistavan opetuksen käyneitä oppilaita integroitiin perusopetukseen eri luokka-asteille yhteensä 10 lasta ja keväällä 2017 vastaanottokeskuksen lopettamiseen (virallisesti 4.4.2017) saakka 7 lasta. Vastaanottokeskuksen lopettamisen jälkeen kuntaan jäi vielä 4 lasta, jotka on integroitu perusopetuksen luokkiin. Talousarviota kirjoitettaessa koulussa on vielä 3 maahanmuuttajalasta. Osalle heistä opetetaan äidinkielenä S2-kieltä (suomi toisena virallisena kielenä). Tämän opetuksen valtio pääosin korvaa erikseen. Maahanmuuttajien opetuksen määrärahaksi on varattu 8.512 euroa vuonna 2018.

Peruskoulu

Kihniössä toimii yksi yhtenäiskoulu, joka käsittää vuosiluokat 1 – 9. Yhtenäiskoulussa toimii myös esiopetus ja sillä on yksi rehtori. Uusi alakoulun ja päiväkodin siipirakennus valmistui elokuussa 2013. Tavoitteena on edelleen enenevässä määrin käyttää koulun tiloja ja mahdollisuuksia kaikkien vuosiluokkien opetukseen. Samoin edelleen jatketaan luokanopettajien ja aineopettajien yhteiskäyttöä yhtenäiskoulun sisällä. Tuntikehykseen on tehty syyslukukaudesta 2016 alkaen n. 20 tunnin leikkaus.

Perusopetuksen uusi opetussuunnitelma otettiin Kihniössä käyttöön 1.8.2016 alkaen alakoulun puolella. Yläkoulussa uusi opetussuunnitelma otetaan käyttöön porrastaen vuosina 2017–2019. Uuden opetussuunnitelman pääajatuksena on oppiaineiden rajojen madaltaminen ja monialaisten projektien lisääminen. Erityisenä painopistealueena uudessa opetussuunnitelmassa on tietotekniikan opetuksen lisääminen läpäisyperiaatteella jokaiseen oppiaineeseen. Sivistyslautakunta on hyväksynyt tieto- ja viestintäteknisen strategian sekä tieto- ja viestintäteknikan opetussuunnitelman kesäkuussa 2017. Yhtenäiskoululla on aikaisempien projektien ja hankintojen perusteella kohtalaiset valmiudet uuden opetussuunnitelman tietoteknisen osan toteuttamiseen lukuun ottamatta tietokoneita ja ohjelmistoja. Talousarviossa varaudutaan koulun tietokoneiden ja ohjelmistojen uusimiseen leasing-periaatteella.

Koulunkäynnin ohjaajien tarve on yleisesti lisääntynyt. Oppilaan fyysisen vamman aiheuttaman tai muista syistä johtuvien oppimisvaikeuksien vuoksi ohjaajia on jouduttu palkkaamaan asiantuntijoiden lausuntojen perusteella. Erityisopetuksen pienryhmän perustaminen syksystä 2016 lähtien lisäsi koulunkäynnin ohjaajien määrää perusopetuksen puolella. Lukuvuonna 2017–2018 Parkanossa on enää yksi koulunkäynnin ohjaaja aikaisemman kolmen sijasta. Erityisopetuksen pienryhmään ohjaajat tulivat ryhmäperhepäivähoidon puolelta sen muuttuessa päiväkodiksi. Lukuvuonna 2017 – 2018 koulunkäynnin ohjaajia on kaksi enemmän kuin edellisenä lukuvuotena. Toisen kustannukset laskutetaan lähettävältä kunnalta ja toinen on henkilökohtaisena avustajana.

Valtionosuusuudistuksen seurauksena kunnan tulee kirjata kirjanpitoonsa kotikunta-korvaustulot ja –menot. Tulevana vuonna ko. kirjaus aiheuttaa sivistystoimelle noin 81.000 euron lisäkulut. Erityisopetuksen pienryhmän perustaminen vähentää tulevana vuosina näitä menoja. Lisätuloja kirjataan noin 24.000 euroa.

Koululaiskuljetusten kustannukset pysyvät edellisten vuosien tasolla. Säästöjä on saatu kyytejä vähentämällä ja koululaisten oman kulkemisen määrää lisäämällä lain puitteissa. Kustannuksia ovat nostaneet pidentyneet reitit. Erityisopetuksen pienryhmän perustaminen vähentää jatkossa koulukuljetuksen tarvetta muihin kuntiin. Tavoitteena on edelleenkin järjestää koululaiskuljetukset mahdollisimman edullisesti ja samalla kuljetettavia palvelen.

Oppilaanohjausta on tavoitteena edelleen vuonna 2018 kehittää nykypäivän tarpeita paremmin vastaavaksi sekä tiivistää yhteistyötä lähialueen yritysten ja ammattikoulujen kanssa vuosiluokkien 8 – 9 oppilaiden työelämään tutustumisjakson puitteissa. Ammatillisen koulutuksen reformi mullistaa toisen asteen ammattikoulutusta melkoisesti. Vakinainen oppilaanohjauksen lehtori vahvistaa tätä tutustumistyötä. Työelämän tarpeisiin kuuluu myös hyvä kielitaito. Yhtenäiskoulussa tarjotaan lisäkieliopintojen mahdollisuutta 4.-luokkalaisille ja 8. -luokkalaisille. Uuden opetussuunnitelman myötä ruotsin opetus laajeni myös alakoulun puolelle alkaen Kihniössä 5. luokalla.

Vuonna 2014 voimaan tullut opiskelijahuoltolaki velvoittaa kunnat tarjoamaan oppilaille koulukuraattorin ja vastaavan koulukuraattorin palveluja. Elokuusta 2017 lähtien Kihniön yhtenäiskoululla on toiminut pätevä kokopäiväinen koulukuraattori, jonka toimi vakinaistetaan syksyn 2017 aikana. Tämä osaltaan lisää kustannuksia. Koulukuraattorin tehtäviin suunnitellaan yhdistettävän ehkäisevän nuorisotyön tehtäviä sekä osittaisia koulunkäynnin ohjaajan tehtäviä tarpeen mukaan.

Laaja-alaisen erityisopettajan työn tavoitteena on edelleen käyttää opetusajasta suurin osa nuorimpien oppilaiden puheopetuksen ja oppimisvaikeuksien hoitamiseen. Esioppilaiden kanssa tehtävän työn tavoitteena on ehkäistä oppimisvaikeuksia ennalta. Ensimmäisen ja toisen vuosiluokan oppilaille annettavan erityisopetuksen tavoitteena on auttaa oppilaita saamaan vankka perusta äidinkielen ja matematiikan taitoihin.

Erityisopetuksen pienryhmä aloitti toimintansa syyslukukauden 2016 alusta. Ryhmässä toimii erityisluokanopettajan apuna kaksi koulunkäynnin ohjaajaa. Tulevaisuuden tavoitteena on, että kunnan kaikki oppivelvollisuusikäiset oppilaat voivat käydä peruskoulua omassa kunnassa.

Peruskoulun kokonaismenojen arvioidaan olevan 1.930.964 euroa ja tulojen 60.346 euroa vuonna 2018.

Aamu- ja iltapäivätoiminta

1. ja 2. vuosiluokan oppilaille tarkoitettu aamu- ja iltapäivätoiminta jatkuu lukuvuonna 2017–2018, koska riittävän monta lasta on halunnut mukaan. Toiminnassa on talousarvion laadintahetkellä mukana 13 lasta ja ohjaajina toimivat koulunkäynnin ohjaajat. Sivistystoimi saa valtionapua aamu- ja iltapäivätoimintaan ja siitä peritään korvaus sen ajan mukaan, jonka oppilaat ovat toiminnassa. Sivistyslautakunta korotti aamu- ja iltapäivätoiminnasta perittäviä maksuja keskimäärin 50 % 1.8.2016 alkaen. Tavoitteena on jatkaa toimintaa seuraavanakin lukuvuonna eli syksyllä 2018, mikäli halukkaita oppilaita on tarpeeksi tulossa mukaan. Aamu- ja iltapäivätoiminnan kokonaismenojen arvioidaan olevan 50.018 euroa ja tulojen 7.000 euroa vuonna 2018.

Kerhotoiminta

Opetushallitus on myöntänyt Kihniön kunnalle kerhotoiminnan kehittämiseen ja järjestämiseen avustusta, jonka avulla tavoitteena on kerhojen jatkaminen myös lukuvuotena 2017 - 2018. Erilaisia kerhoja on tarjolla kaikenikäisille koululaisille. Kerhotoiminnan määrärahaksi on varattu 7.126 euroa, josta Opetushallituksen myöntämä avustus on 5.000 euroa.

Keskiasteen koulutuksen tehtäväalue

Menot aiheutuvat eläkemenoperusteisista maksuosuuksista Kuntien eläkevakuutukselle, jotka kohdistetaan aiheuttamisperiaatteen mukaisesti. Tällä kohtaa ovat käsi- ja taideteollisuusoppilaitoksen henkilöstöstä aiheutuvat eläkemenoperusteiset maksut. Oppilaitos oli kunnan omistama vuoden 1992 loppuun saakka. Lisäksi tähän kohtaan kirjataan opiskelijahuoltolain mukaisten kihniöläisiä opiskelijoita koskevien kustannusten maksu toisen asteen koulutuksen järjestäjille. Menomääräraha on 19.501 euroa.

Muun sivistystoimen tehtäväalue

Kirjasto

Kirjastopalveluiden tavoitteena on tarjota kaikille kansalaisille tietoa, kulttuuria, viihdettä ja mahdollisuutta opiskeluun. Kihniön kirjasto tarjoaa ilmaisen pääsyn tietoverkkoihin internetin välityksellä ja edistää näin vapaata tiedon saatavuutta. Ajantasainen kirja- ja lehtikoelma, mukaan lukien verkon kautta käytössä olevat kokoelmat, mahdollistaa tasapuolista tiedonhankintaa. Henkilökunta antaa opastusta kokoelmien ja verkkokirjaston käytössä. Kirjaston tehtävä on edistää demokratiaa ja aktiivista kansalaisuutta tarjoamalla tiloja ja sisältöjä erilaisiin tapahtumiin, keskusteluihin ja näyttelyihin.

Kirjasto edustaa yhteiskunnan pysyviä arvoja ja lisää kunnan asukkaiden hyvinvointia. Kirjasto on kansalaisten lähipalvelua. Aukiolotuntien määrä pyritään vähintään säilyttämään ennallaan ja aineiston lainausmääriä sekä asiakkaiden määrää pitämään vähintään ennallaan. Tätä varten suunnitellaan omatoimiauukiolojen mahdollistamista ja asiakkaiden oma-toimisuuden lisäämistä hankkimalla kirjastoon lainaus- ja palautusautomaatti. Lisäksi kirjasto palvelee PIKI-verkkokirjastossa ympäri vuorokauden ja tarjoaa verkkosivuilla yksilötasolle räätälöityjä palveluja (esim. oma hylly, lainaushistorian tallennus).

30-vuotias kirjastorakennus tarvitsee pientä remonttia. Monet palvelut ovat poistuneet ja tilalle on tullut uusia. Tilojen on elettävä kehittyvän toiminnan mukaan..

Kihniön kirjasto pitää yllä jo vakiintunutta yhteistyötä koulujen kanssa ja edistää lasten ja nuorten lukuharrastusta mm. lukudiplomien ja kirjavinkkausten muodossa. Kaikki kunnan koululaiset käyvät lukuvuoden aikana kirjastossa vähintään kerran ohjatulla kirjastotunnilla. Tässä yhteydessä opetetaan myös tiedonhallintataitoja. Myös aikuisväestölle järjestetään kirjaston ja verkkokirjaston käytön opastusta. Lasten ja nuorten uutta aineistoa hankitaan runsaasti. Satutuokioita pidetään kirjastossa kerran kuukaudessa. Aikuisten lukupiiri koontuu kerran kuukaudessa.

Ikäihmiset otetaan huomioon hankkimalla isotekstisiä kirjoja, äänikirjoja ja kuvataallenteita sekä toimittamalla siirtokokoelmia palvelulaitoksiin. Ikäihmisten ja liikuntaesteisten kotipalvelua on tarjolla tarpeen mukaan. Markkinoidaan aktiivisesti Celia-kirjaston (lukemises-teet), monikielisen kirjaston ja kuulovammaisten kirjaston palveluita.

Palvelujen aktiivinen kehittäminen ja kirjaston houkuttelevuuden parantaminen lisäävät käyttöä ja poistavat eriarvoistumisen riskiä täällä Pirkanmaan ääri rajoilla.

Kirjaston tuloiksi vuodelle 2017 on arvioitu 2.650 euroa ja menoiksi 144.955 euroa.

Urheilu- ja nuorisotyö

Vapaa-aikaohjaaja vastaa kunnan nuoriso- ja urheilutyöstä. Vapaa-aikaohjaajan tavoitteena on järjestää monenlaisia liikuntamahdollisuuksia eri-ikäisille lapsille ja nuorille. Näihin kuuluvat erilaiset sarjat koululaisille, katu- ja maastajuoksut vuosittain, uintimatkat syksyllä ja talvella ja urheilukoulut kesällä. Vapaa-aikaohjaaja järjestää myös aikuisille kuntalaisille aktiivista urheilutoimintaa erilaisten harrastesarjojen muodossa (kori-, lento-, pesä- ja jalkapallo sekä sähly). Tavoitteena on myös järjestää matkoja eri urheilulajien kilpailuihin ja peleihin liikunnallisen innostuksen lisäämiseksi. Edelleen tavoitteena on järjestää myös muuta toimintaa mahdollisuuksien ja toiveiden mukaan, jotta mahdollisimman moni kuntalaisista voisi osallistua järjestettyyn toimintaan.

Kunta vuokraa nuorisoseurantalo Ihantolan Kihniön Nuorisoseuralta (vuosivuokra on 5.046 €) ja vuokraa taloa edelleen erilaisten juhlien ja muiden tilaisuuksien pitopaikaksi tai muutoin luovutettavaksi kuntalaisten käyttöön. Vapaa-aikaohjaaja järjestää nuorten avoimia ovia ja peli-iltoja Ihantolassa yhdessä yhdistysten (MLL, KihU, 4-H, ja seurakunnat) kanssa.

Sivistyslautakunta jakaa vuonna 2018 liikunta- ja nuorisojärjestöille (50 % + 50 %) avustuksia yhteensä 21.024 euroa. Nuorisojärjestöjen 10.512 euron osuus sisältää 4H – yhdistykselle maksettavan palkkausavustuksen, jonka suuruuden päättää kunnanhallitus.

Tavoitteena on, että vapaa-aikatoimi antaa myös yhdistyksille ja järjestöille edelleen alueet, tilat ja mahdollisuuksien mukaan välineitä urheilukoulujen järjestämistä varten. Uimakoulut kesällä 2018 tulee järjestämään Kihniön Urheilijat yhteistyössä kunnan kanssa Jalasjärven uimahallissa.

Maastoliikuntareitin käytön monipuolistamisen suunnittelua tehdään talousarviovuonna.

Lähiliikuntapaikan sijoittamisessa on tarve arvioida ja suunnitella koulun aluetta kokonaisuutena, missä otetaan huomioon myös vanhan alakoulun rakennus ja tontti.

Urheilu- ja nuorisotyön kokonaismenojen arvioidaan olevan 80.542 euroa vuonna 2018 ja tuloiksi arvioidaan 5.800 euroa.

Musiikkiopisto ja kansalaisopisto

Mahdollisuus musiikin opiskeluun kihniöläisille lapsille ja nuorille on musiikkiopistossa, joka toimii Länsi-Pirkanmaan koulutuskuntayhtymän alaisuudessa. Opetusta annetaan noin 45 – 50 kihniöläiselle ja arvioidut kustannukset vuodelle 2018 ovat 25.000 euroa, mikä on ollut jo usean vuoden taso. Maksuosuuksien taso säilytetään korkeintaan 25.000 euron suuruisena / vuosi suunnitelmakauden ajan ja opiskelijamäärä mitoitetaan sen mukaiseksi.

Länsi-Pirkanmaan koulutuskuntayhtymän alaisuudessa toimivaan kansalaisopistoon yhdistyi vuoden 2009 alusta myös Pohjois-Satakunnan alueopisto, joista muodostui Petäjä – opisto.

Länsi-Pirkanmaan koulutuskuntayhtymä ja Sastamalan koulutuskuntayhtymä fuusioituivat 1.1.2014. Kansalaisopiston vuosikustannukset on arvioitu 28.000 euroksi.

Muu kulttuuritoimi

Esinemuseo on ollut avoinna kesäaikana arkipäivisin. Kihniön ev.lut. seurakunta ja sivistystoimi ovat yhdessä palkanneet pari henkilöä esittelemään museota ja tiekirkkoa. Tavoitteena on jatkaa yhteistyötä edelleen seurakunnan kanssa tältä osin kesällä 2017. Yhteistyönä seurakunnan kanssa järjestetään myös veteraani- ja itsenäisyyspäivän juhlat.

Kulttuuritoimi ottaa osaa kunnan yhteisiin kulttuurihankkeisiin ja osallistuu kirjaston näyttelytoimintaan. Lisäksi varaudutaan tukemaan Art Festivo- viikon järjestelyjä. Kulttuuritoimi jakaa vuonna 2017 avustuksia 900 euroa. Tavoitteena on vuonna 2017 jatkaa yhteistoimintaa Kihniö-seuran kanssa kesäajan oppaan palkkaamisesta Puumilan vanhan tuvan ja Hietasen kotimuseon esittelyä varten. Lisäksi tavoitteena on järjestää pari kertaa vuodessa kuntalaisille kulttuurimatka konserttiin tai teatteriin.

Kulttuurisihteerin tehtävää hoitaa 1.10.2009 vakinaistettu vapaa-aikaohjaaja. Muun kulttuuritoimen määrärahaksi on varattu 12.979 euroa vuonna 2018.

Joukkoliikenne

Joukkoliikenteen toiminnot säilytetään ennallaan. Kuntalaisten käytössä on kaksi kutsutaksilinjaa (Nerkoonjärven ympäri ja Jokikylä) perjantaisin sekä asiointilinja tiistaisin (Nerkoonjärven ympäri). Vuoden 2009 alusta alkaen ovat sotaveteraanit ja sotainvalidit voineet käyttää tätä joukkoliikennettä korvauksetta. Taloushallinnon tilikarttaudistuksen yhteydessä joukkoliikenne tullaan siirtämään kunnanhallituksen alaisuuteen.

Seutulipun käyttö edellisvuosien tapaan on arvioitu vähäiseksi.

Joukkoliikenteen menoiksi on arvioitu 8.000 euroa vuonna 2018.

Kuntastrategiaan pohjautuvat tavoitteet sivistyslautakunnan tulosalueelle

- Oikein mitoitettut palvelut ja niihin sopiva palvelurakenne
- Opetus- ja varhaiskasvatuspalvelut pidetään kunnassa
- Nuorisovaltuusto perustetaan kunnan omana tai yhdessä muiden kuntien kanssa
- Nuorisolle omia tiloja
- Lisätään yhteistyötä kolmannen sektorin kanssa erityisesti nuorten harrastusmahdollisuuksien parantamiseksi

Muut talousarviossa kirjatut tavoitteet sivistyslautakunnan tulosalueella

Toiminnallinen tavoite	Toimenpiteet/mittari	tilanne 30.09.	tilanne 31.12.
Toiminnan sopeuttaminen asetettujen taloudellisten tavoitteiden mukaiseksi	toteutuminen		
Sivistystoimen pätevän ja ammatti-taitoisen henkilöstön työpaikkojen turvaaminen	toteutuminen		
Henkilöstön kouluttautumisen ylläpitäminen	koulutuspäivien lukumäärä		
Henkilöstön työhyvinvoinnin ylläpitäminen	kysely		
Kaikille päivähoitoa tarvitseville lapsille taataan oikeus varhaiskasvatukseen	toteutuminen		
Varhaiskasvatussuunnitelma otetaan käyttöön joka yksikössä	toteutuminen		
Tietoteknisen välineistön ajantasaistaminen koko sivistystoimessa	toteutuminen		
Tieto- ja viestintäteknisen opetussuunnitelman käyttöönotto	toteutuminen		
Koululaiskuljetusten järjestäminen kuluja kasvattamatta	toteutuminen		
Kaikki oppivelvollisuusikäiset käyvät koulua omassa kunnassa	toteutuminen		
Aamu- ja iltapäivätoiminta jatkuu	toteutuminen		
Kerhoja järjestetään lukuvuoden aikana	toteutuminen / määrä		
Koululaiset käyvät vähintään kerran vuodessa ohjaustunnilla kirjastossa	toteutuminen / määrä		
Kirjastoon hankitaan lasten ja nuorten aineistoa runsaasti	toteutuminen / määrä		
Satutuokio ja aikuisten lukupiiri pidetään kerran kuukaudessa	toteutuminen / määrä		
Lapsille ja nuorille järjestetään monipuolisia liikuntamahdollisuuksia	toteutuminen		
Järjestetään matkoja eri urheilulajien kilpailuihin ja peleihin	toteutuneiden matkojen määrä		
Järjestetään peli-iltoja yhdistysten ja seurojen kanssa lhantolassa	toteutuneiden iltojen määrä		
Uimakoulu järjestetään Jalasjärven uimahallissa yhteistyössä Kihniön urheilijoiden kanssa	toteutuminen		
Järjestetään matkoja kulttuuritapahtumiin	toteutuneiden matkojen määrä		
Palkataan Puumilaan, kirkkoon sekä museoon esittelijä kesäksi	toteutuminen		

Tekninen lautakunta

Yksityisteiden tehtäväalue

Avustusta hakeneiden yksityisteiden kunnossapitoluokat päivitetään.

Tekninen lautakunta hoitaa yksityistielain (1962/358) tielautakunnalle määräämiä tehtäviä kunnes uusi yksityistielain muutos astuu voimaan: ”Yksityistielakia aiotaan uudistaa. Uudella lailla on tarkoitus selkeyttää eri osapuolten vastuita yksityisteiden rakentamisen, ylläpidon ja rahoituksen suhteen. Avustusten jakaminen yksityisteille on tarkoitus siirtää valtiolta maakunnille mutta kunnan myöntämiin avustuksiin lakimuutos ei puutu. Uudistuksen myötä kuntien tielautakunnat lakkautettaisiin ja niiden tehtävät siirrettäisiin muille viranomaisille. Hallituksen esitys HE 147/2017 eduskunnalle yksityistielaksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi annettiin eduskunnalle 19.10.2017. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2020 alusta” (lähde: www.eduskunta.fi).

Vuonna 2018 yksityistieavustuksiin varattu määräraha tullaan pitämään samalla tasolla kuin edellisinä vuosina. Vuonna 2017 yksityistieavustusta piti hakea tekniseltä lautakunnalta ja tätä käytäntöä tullaan jatkamaan.

Yksityisteiden investointeihin ei talousarviossa ole varattu rahoitusta.

Ympäristönsuojelun tehtäväalue

Ympäristönsuojelun tavoitteena toteumavuonna ovat pohjavesikohteet eli nk. Sokkahankkeessa (Suomen ympäristökeskuksen koordinoima valtakunnallinen soranottoalueiden tila ja ympäristöriskit) esiin nousseet kohteet eli Jokikylä, Linnankylä A ja Linnankylä B. Näillä alueilla selvitetään maa-ainestenottamisalueiden tilaa ja jälkihoitotoimenpiteitä.

Ympäristönsuojeluun on varattu 14 500 euroa.

Hallinnon tehtäväalue

Teknisen toimen tavoitteena on kehittää toimintaansa sekä tuoda toimintaa avoimemmaksi lisäämällä tiedotusta kunnan uusilla, tulevilla kotisivuilla ja sosiaalisessa mediassa.

Palo- ja pelastustoimen tehtäväalue

Osuutemme Pirkanmaan pelastuslaitoksen kustannuksista on 137.339 euroa (pelastuslaitoksen arvio 2017).

Maankäytön suunnittelun tehtäväalue

Tekninen lautakunta on kokouksessaan 19.4.2017 (23 §) päättänyt aloittaa kunnassa kiinteistökartoitusprojektin. Projektia varten on talousarvioon varattu 15.000 euron määräraha

kartoitustyön tekemiseen kesäkaudella 2018. Projektin tarkoituksena on saattaa kunnan rakennusrekisteri ajan tasalle koska rekisterin tietoja tarvitaan moniin eri yhteyksiin mm. kiinteistöveron määrittämiseen. Kartoitusprojekti on useamman vuoden mittainen, joten vuoden 2018 kokemusten perusteella voidaan miettiä projektin jatkotoimenpiteitä, mm. henkilöstöresursointia.

Maankäytön suunnittelun kustannukset muodostuvat kaavoituksesta ja rakennusvalvonnasta. Sen palkkausmenot koostuvat rakennusvalvonnan (rakennustarkastajan) 12 000 euron, teknisen toimen toimistosihteerin (40 %) palkkausmenosta sekä edellä mainitun kesäkaudeksi palkattavan kartoitustyöntekijän 15.000 euron palkkamenoista.

Rakennus- ja toimenpidelupia on myönnetty 31.10.2017 mennessä 53 kpl (vuonna 2016 kokonaisuudessaan 43 kpl). Talousarviovuodelle ei ole suunnitteilla rakennusvalvonnan taksojen korottamista, vaan oletuksena on, että edellä mainitun projektin myötä rakennuslupamäärät tulevat nousemaan ja sitä kautta saadaan tulopuolelle lisäystä.

Kaavahankkeista vuodelle 2018 ei ole vielä tehty päätöksiä mutta talousarviossa on varauduttu Sulkue-järven länsipuolelle tilalle ”Rempunranta” (250-403-51-3) mahdollisesti teetettävään ranta-asemakaavaan ja raakamaan hankinnan jatkoprosessina tehtävään uusien teollisuustonttien kaavoittamiseen.

Kiinteistöjen tehtäväalue

Kuntastrategian tavoitteiden mukaisesti kunnan omistamat kiinteistöt tullaan toimintavuonna luokittelemaan (”salkutus”). Luokittelussa kiinteistöt tarkastellaan kokonaisvaltaisesti niin, että kunkin kiinteistön vahvuudet ja heikkoudet kirjataan, jolloin jatkotoimenpiteenä voidaan miettiä kiinteistön kehittämisen toimenpiteet. Kiinteistöt tullaan jakamaan pidettäviin, kehitettäviin ja luovutettaviin kiinteistöihin.

Kiinteistöt - kohta sisältää kiinteistön hoidon ja huoneistojen vuokrauksen sekä kunnan maa- ja metsätilat. Kiinteistöjen hoitomenoiksi on arvioitu noin 825.600 euroa, josta alueiden ja rakennusten kunnossapidon osuus on 198 000 euroa. LVS-kustannuksiksi on arvioitu 188 450 euroa.

Vuokratuotoiksi (asunnot + teollisuustilat) on arvioitu 509 000 euroa, jonka lisäksi sisäisiä vuokratuloja on arvioitu tulevan 179 000 euroa. Vuokra-asuntotilanne 31.10.2017: Asuntoja oli tyhjillään 14 kpl (sisältäen tyhjennetyt asunnot) eli asuttavissa olevien asuntojen täyttöaste oli 96 prosenttia.

Suunnitelmavuodelle ei ole tiedossa metsänhoitotoimenpiteitä mutta satunnaisiin menoihin ko. menokohtaan on varattu 2 000 euroa.

Liikenneväylien ja yleisten alueiden tehtäväalue

Kaavateiden kunnossapitoon on varattu 33 000 euroa, liikuntapaikkojen hoitoon 33 000 euroa sekä puistojen ja muiden yleisten alueiden hoitoon 46 000 euroa. Tievalaistuksen osuus on noin 20 000 euroa. Lukuun ottamatta tievalaistukselle varattua rahoitusta, on muiden kohtien rahoitusta nostettu edellisvuoteen verrattuna, jotta jo toteumavuonna voidaan varautua Kihniön kunnan tuleviin 100- vuotisjuhliin liikenneväylien ja yleisten alueiden ylläpi-

don tasoa nostamalla. Samalla toteutetaan kuntastrategian linjausta viihtyisästä ja turvallisesta elinympäristöstä, joka edistää asukkaiden hyvinvointia.

Viheralueiden hoito on ollut ulkoistettuna Kihniön 4H-yhdistykselle ja sopimusneuvottelut kaudelle 2018 tullaan käynnistämään vuoden 2017 lopulla. Talousarviossa on viheralueiden ylläpitoon varattu 30 000 euroa, joka on samalla tasolla kuin edellisinä vuosina.

Leikkipaikkojen kunnostamisvuorossa on Rajakallion leikkipaikka, jonne tehdään ylläpito-toimenpiteinä kalusteiden ja varusteiden korjausta sekä huoltoa.

Jätehuollon tehtäväalue

Kihniön kunta kuuluu kahdeksan muun kunnan kanssa Lakeuden jätelautakuntaan (kunnalla yksi henkilöjäsen lautakunnassa), jonka vastuulla on jätehuoltoon liittyvät viranomaistehdävät jäsenkuntien alueella. Jätelautakunta myös vastaa ja päättää toimialueellaan asioista, jotka jätelain (646/2011) mukaan on säädetty kunnan hoidettavaksi. Jätehuollon käytännön toteuttaja jätelautakunnan toimialueella on Lakeuden Etappi Oy. Etapin tehtäviin kuuluvat jätteiden kuljetus, hyödyntäminen ja käsittely, sekä jätehuollon neuvonta ja tiedotus.

Vesi- ja viemärlaitoksen tehtäväalue

Tavoitteena on turvata käyttäjille laadullisesti ja määrällisesti häiriötön talousveden jakelu.

Vesilaitokselle tullaan hakemaan uutta työntekijää edellisen henkilön irtisanouduttua loka-kuussa 2017. Tulevan henkilön palkkakustannukset tullaan jakamaan talousarviossa vesi- ja viemärlaitoksen menokohdille.

Kihniön kunnan jätevedet ohjataan siirtoviemäriä pitkin Parkanon kaupungin jäteveden puhdistamolle käsiteltäväksi.

Viemärlaitokselle on varattu 137 000 euroa ja tuottoennuste on noin 105 000 euroa. Vesilaitoksen kuluksi on arvioitu 43 000 euroa ja tuotoksi 72 000 euroa. Tehdään selvitys vesihuoltolaitoksen yhtiöittämisen mahdollisista hyödyistä ja talousvaikutuksista.

Teknisten palveluiden tehtäväalue

Teknisiin palveluihin kuuluvat konekeskus, laitospalvelut, lämpölaite ja muu tekninen toimi.

Konekeskus käsittää kunnan teknisen puolen koneiden mm. traktorin ja ruohonleikkurin käyttö- ja kunnossapitomenot. Konekeskuksen vuosikustannukset arvioidaan olevan 15 000 euroa.

Laitospalveluiden kustannukset jaetaan sisäisinä vuokramenoina eri kohteiden kesken.

Laitospalveluissa on tapahtunut – ja tulee tapahtumaan – muutoksia sillä lähivuosina henkilökuntaa on eläköitymässä. Riittävän ammattitaitoisen, ja määrältään riittävän henkilöstön rekrytoinnista tulee huolehtia ajoissa, jotta toiminnan muutoksiin voidaan varautua, eikä eläkkeelle siirtymisistä aiheudu toiminnallisia tai taloudellisia riskejä. Myös työyhteisön

hyvinvoinnista huolehtiminen on osa riskien hallintaa joka vielä korostuu pienessä työyhteisössä. Työhyvinvointiin tulee kiinnittää huomiota jatkossakin koko teknisellä toimialalla

Kuntastrategiaan pohjautuvat tavoitteet teknisen lautakunnan tulosalueelle

- Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö on meille erityisen tärkeää
Liikenneväylien ja yleisten alueiden ylläpidon tasoa nostetaan määrärahojen puitteissa
- Kunnan tiedotus ja viestintä on ennakoivaa ja selkeää
Teknisen toimen tavoitteena on kehittää toimintaansa sekä tuoda toimintaa avoimemmaksi lisäämällä tiedotusta kunnan uusilla, tulevilla kotisivuilla ja sosiaalisessa mediassa
- Raakamaan hankinta toimivien liikenneyhteyksien varrelta
talousarviossa on varauduttu mm raakamaan hankinnan jatkoprosessina tehtävään uusien teollisuustonttien kaavoittamiseen
- Kiinteistöomaisuuden luokittelu päivitetään vuosittain talousarvion yhteydessä
Kiinteistöt luokitellaan eli ”salkutetaan”
- Työhyvinvointi on meille tärkeää ja seuraamme aktiivisesti sen kehittymistä
Työhyvinvointiin tulee kiinnittää huomiota jatkossakin koko teknisellä toimialalla

Talousarviossa kirjatut tavoitteet

Toiminnallinen tavoite	Toimenpiteet/mittari	tilanne 30.09.	tilanne 31.12.
Toiminnan kehittäminen avoimemmaksi	toteutuminen		
Kiinteistökartoitusprojekti	toteutuminen		
Kunnan omistamien kiinteistöjen luokittelu ”salkutus”	toteutuminen		
Yksityisteiden kunnossapitoluokitusten päivittäminen	toteutuminen		
Eräiden pohjavesikohteiden maanainestennottamisalueiden tilan ja jälkihoitotoimenpiteiden seuranta	toteutuminen		
Käyttäjille laadullisesti ja määrällisesti häiriötön talousveden jakelu	toteutuminen		

Tuloslaskelma

Verotulot

Verotulojen kasvun arvioinnissa on pääosin käytetty Suomen Kuntaliiton ennusteita. Kunnanvaltuusto päätti 2011 nostaa vuoden 2012 tuloveroprosentin 19,75 %:sta 20,50 %:iin. Vuodelle 2015 kunnanvaltuusto päätti korottaa tuloveroprosentin 21,50 %:iin. Valtuuston päätöksen mukaan tuloveroprosentti on edelleen 21,50 %. Kiinteistöveroprosentteja korotetaan Pirkanmaan keskitasoon pyöristettynä, lukuun ottamatta yleishyödyllisten yhteisöjen prosenttia.

Veroprosentit ja arvioidut verot vuodelle 2018 ovat seuraavat:

Verolaji	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Kunnallisvero	5.026.924	4.950.000	4.691.000
Kiinteistövero	499.213	496.000	562.000
-yleinen 1,10 % / v.2018			
-vakituiset asuinrakennukset 0,55 %			
-muut asuinrakennukset 1,04 %			
-yleishyödylliset yhteisöt 0,44 %			
Osuus yhteisöverosta	576.929	590.000	715.000
Yhteensä	6.103.066	6.036.000	5.968.000

Kuntaliitolta saadun verotuloennusteen mukaan verotuloja kertyy Kihniössä ko. ennusteen mukaan 2017 vuonna noin 151.000 euroa vähemmän kuin on budjetoitu (5.885.000 euroa) ja noin 218.000 euroa vähemmän kuin vuonna 2016. Vuoden 2018 veroennuste on hieman parempi kuin odotettu toteuma vuodelle 2017. Kuntien palkkasumma pienenee mm. KIKY-sopimuksen vuoksi edelleen vuonna 2018.

Merkittävä verotuksellinen muutos nykytilaan tulee 2020, mikäli maakuntauudistus toteutuu. Vuodelle 2020 kunnallisveroprosentteja alennetaan 12,37 prosenttiyksiköllä vuoden 2019 tasosta. Tämä prosenttiosuus tulee valmistelun edetessä vielä muuttumaan.

Valtionosuudet vuonna 2018

Vuoden 2010 alusta toteutetussa valtionosuusuudistuksessa sektorikohtaiset valtionosuudet yhdistettiin ns. yhden putken mukaiseksi valtionosuudeksi. Siirtymävaiheen aikana mahdolliset kuntakohtaiset järjestelmämuutoksen vaikutukset nollataan siirtymätasauksella. Valtionosuudeksi vuodelle 2018 on arvioitu 6.692.000 euroa, mikä on noin 10.000 euroa vähemmän kuin vuonna 2017.

TP 2016	TA 2017	TA 2018
6.710.831	6.702.374	6.692.000

Rahoitustuotot ja kulut

Korkotuottoja on arvioitu kertyvän 1.400 euroa. Siihen sisältyy lähinnä pankkien käyttötilien korot ja antolainojen korot.

Muita rahoitustuottoja (arvio 40.600 euroa) ovat lähinnä kuntayhtymien kunnan peruspääomaosuuksille maksamia korkoja sekä osinkotuloja.

Korkokuluja kunnan omista lainoista on arvioitu noin 128.500 euroa talousarviovuodelle.

Käyttöomaisuuden poistot

Käyttöomaisuuden poistot on laskettu kunnanvaltuuston 11.11.2013 hyväksymän uuden poistosuunnitelman mukaisesti.

Kriisikuntakriteerit ja alijäämän kattaminen

Kuntalain 110 § 3 momentin mukaan kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Edellä mainitussa kuntalain kohdassa säädettyä velvollisuutta kattaa kunnan taseeseen kertynyt alijäämä sovelletaan ensimmäisen kerran tilikauden 2015 tilinpäätöksessä taseeseen kertyneeseen alijäämään. Sen estämättä, mitä kuntalain 110 § 3 momentissa säädetään velvollisuudesta kattaa kunnan taseeseen kertynyt alijäämä, alijäämän tulee olla katettu viimeistään tilikauden 2020 tilinpäätöksessä. Vuoden 2015 alijäämä oli 412 e / asukas ja vuonna 2016 kertyi 538 e /asukas.

Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevien kuntien tarkastelu kirjattiin vuonna 2007 lakiin kunta- ja palvelurakenneuudistuksesta (169/2007). Tarkasteltavien kuuden talouskriteerin raja-arvoista säädettiin ensimmäisen kerran valtio-neuvoston asetuksella (172/2007) ja sen jälkeen kuntien peruspalveluiden valtiosuudesta annetun lain 63 a §:ssä (1704/2009). Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyä ns. kriisikuntamenettelyä koskevat säännökset on siirretty kunnan peruspalvelujen valtiosuudesta annetusta laista uuteen kuntalakiin. Uuden kuntalain (118 §) mukaan arviointimenettely voidaan käynnistää, jos

- kunta ei ole kattanut taseeseen kertynyttä alijäämää määräajassa
- kunnan konsernitaseeseen on kertynyt alijäämää viimeisessä tilinpäätöksessä vähintään 1000 euroa ja sitä edeltäneessä tilinpäätöksessä vähintään 500 euroa asukasta kohden TAI
- kunnan ja kuntakonsernin talouden tunnusluvut ovat kahtena peräkkäisenä vuotena täyttäneet kaikki laissa säädetyt raja-arvot, jotka ovat:
  1. kuntakonsernin vuosikate on ilman kunnan peruspalvelujen valtiosuudesta annetun lain (1704/2009) 30 §:n mukaan myönnettyä harkinnanvaraisen valtiosuuden korotusta negatiivinen;
  2. kunnan tuloveroprosentti on vähintään 1,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti;

3. asukasta kohden laskettu kuntakonsernin lainamäärä ylittää kaikkien kuntakonserni-
en keskimääräisen lainamäärän vähintään 50 prosentilla;
4. kuntakonsernin suhteellinen velkaantuminen on vähintään 50 prosenttia.

Konsernitason kriisikuntakriteerien osalta uutta arviointimenettelyä sovelletaan ensimmäi-
sen kerran vuonna 2017 vuosien 2015 ja 2016 konsernitilinpäätöksiin kertyneisiin alijäämiin
ja konsernitilinpäätöksistä laskettaviin tunnuslukuihin (148.4 §). Konsernitason kriisikunta-
menettely edellyttää konsernitilinpäätöksiä kaikilta kunnilta.

Talousarviovuosi on alijäämäinen ja samoin suunnitelmaosan muut vuodet.

Talousarviovuoden 2016 jälkeen alijäämä edelliset alijäämät huomioiden oli 1.070.780 eu-
roa. Vuoden 2017 alijäämä on arviolta 982.481 euroa. Käytännössä alijäämä jää edellä
mainittua pienemmäksi. Vuodelle 2018 alijäämää kertyy arviolta -826.037 euroa.

Suunnitelmavuosille 2019-2020 kertyy alijäämää arviolta -1.344.000 euroa. Vuodelle 2019
noin 762.000 euroa ja vuodelle 2020 noin 582.000 euroa. Suunnittelukauden lopussa ali-
jäämää on arviolta yhteensä 4.223.298 euroa.

Pieni kunta ei kestä kovin montaa peräkkäistä alijäämäistä vuotta eikä varsinkaan negatiivi-
sia vuosikatteita. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että kunta velkaantuu suorittaessaan
lakimääräisiä tehtäviään. Tällä hetkellä näyttää, että Kihniön kunnalla ei ole realistisia ta-
loudellisia mahdollisuuksia esittää sellaista talousarviota ja taloussuunnitelmaa, millä ole-
massa olevat, tulevat ja suunnitelmavuosien alijäämät voidaan esittää taseessa katettavan.

Huolimatta edellä olevasta alijäämän kattamista koskevasta toteamuksesta, esitetään jäl-
jempänä olevan toimenpidesuunnitelman mukaista selvitystyötä alijäämän kattamiseksi jat-
kettavaksi vuonna 2018.

Alijäämän kattamisen selvitystyöehdotukset

1. Koillis-Satakunnan Sähkö Oy:n osakkeiden myynti

Osakkeita on yhteensä 1.620 kappaletta. Yhtiökokouksen päätös 23.4.2016, osa-
ote:”Osakkeita hankitaan vain niiltä osakkeenomistajilta, jotka omistavat enintään
1620 osaketta. Omia osakkeita voidaan valtuutuksen nojalla hankkia vain vapaalla
omalla pääomalla. Osakkeiden hankkimiseen pitää olla yhtiön kannalta painava ta-
loudellinen syy. Osakkeiden hankintahinta on vähintään 100 euroa osakkeelta ja
enintään hinta, joka määräytyy yhtiön viimeisen vahvistetun taseen mukaan vähen-
tämällä yhtiön varoista sen velat ja jakamalla näin saatu summa yhtiön osakkeiden
lukumäärällä.” Viimeisen vahvistetun taseen perusteella laskettu maksimihinta osak-
keelle on 350 euroa. Kihniön kunnalle on tarjottu 336,44 euroa /osake. Koillis-
Satakunnan Sähkö Oy:n vuosittain maksanut osuuspääoman korkotuloa noin
12.000 € / vuosi. Asia on selvityksessä.

2. Eroamisesitys Sastamalan koulutuskuntayhtymästä (tasearvo 395.389,16 € / 31.12.2015)

Kihniön Perussuomalaisten valtuustoaloite 14.11.2016 myös samasta asiasta. Sas-
tamalan koulutuskuntayhtymä järjestää toisen asteen koulutusta, yleissivistävää kou-
lutusta ja aikuiskoulutusta mukaan lukien oppisopimuskoulutus. Edellä mainituista
koulutuksen osa-alueista vastaa Kihniön kunnassa sivistyslautakunta. Täten on tar-

koituksenmukaista, että sivistyslautakunta selvittää mahdollisen eroamisen kaikki toiminnalliset ja taloudelliset vaikutukset. Asian käsittely on vielä kesken.

3. **Vesihuoltolaitoksen yhtiöittäminen.** Tehdään selvitys vesihuoltolaitoksen yhtiöittämisen mahdollisista hyödyistä ja talousvaikutuksista. Asia on vireillä.
4. **Eroaminen Satakunnan koulutuskuntayhtymästä** (tasearvo noin 81.562,37 €)
Eroamisesta saattaa aiheutua merkittäviä eläkevastuita.
5. **Tuloveron ja kiinteistöverojen korotukset**
Kiinteistöveroja korotetaan vuodelle 2018. Kustannusvaikutus noin + 60.000 €
Tuloveroprosentti pidetään entisellään 21,50 %.
6. **Kunnan ja kuntakonserniin kuuluvien yhtiöiden lainojen kokonaiskilpailutus.**
Tehdään selvitys kilpailutuksen tuomista mahdollisista hyödyistä ja haitoista, minkä jälkeen mahdollinen kilpailutus.
7. **Selvitystyö kunnan omistaminen suurimpien metsäkiinteistöjen myynnistä.**
Kyse on lähinnä Koskelan ja Lahdentaustan metsätilojen myyntihinnan määrittelystä ja sen perusteella em. metsäalueiden mahdollinen myynti. Selvitys on tehty. Tiloja on hyödynnetty metsänhoitosuunnitelman mukaisesti
8. **Salomaan tilan myynnin selvitys**
Edelliseen liittyen valtion perintönä saadun Salomaan kiinteistön (pinta-ala vajaa 50 ha) myynnin selvittäminen ja siitä saatavan kauppahinta-arvion selvittäminen. Myynnistä saadun rahan käyttäminen sotepalvelujen kustannuksiin. Perinnön käyttötarkoitus on valtiokonttorin 21.10.2008 päätöksen mukaan ”Omaisuus luovutetaan kunnalle käytettäväksi vanhustenhuoltoon ja lastensuojeluun sekä sotaveteraanien ja –invalidien kuntoutus- ja tukipalveluihin”.
Salomaan perintöön kuuluva pelto-osuus noin 9 ha on asetettu myyntiin ja kauppa toteutetaan loppuvuodesta 2017.
9. **Salomaan perintötilan rahavarojen käyttö**
Salomaan perinnön tilillä olevien rahavarojen käyttö. Salomaan perinnön tilillä on rahaa 105.366 € (tilanne 31.10.2017). Sote on ulkoistettu ja rahan käyttötarkoitus on valtiokonttorin luovutuspäätöksen mukaan soteen liittyviin toimintoihin.
10. **Kunnan omistamien kiinteistöjen myyntiselvitys**
11. **Kunnassa sijaitsevien rakennettujen kiinteistöjen selvityshanke**
Koko kunnan alueella sijaitsevien rakennettujen kiinteistöjen mukaan lukien vapaa-ajan kiinteistöt selvitystyöhanke. Olettamuksena selvitystyön toteuttamiselle on se, että Kihniössä on suuri määrä rakennettuja kiinteistöjä, joilla sijaitsee ilman rakennuslupaa olevia rakennuksia / rakennusten laajennuksia. Hanke vaatii henkilön, joka päätoimisesti tuota hanketta toteuttaa. Hankkeen tuloksena saadaan päivän tasalla olevat tiedot rakennuksista. Taloudellisesti asia on merkittävä, sillä luvattomille rakennuksille tulee hakea rakennusluvut ja sitä kautta saatavat rakennuslupamaksujen määrä on arvioni mukaan huomattava. Lisäksi kiinteistöveron määrä nousee, kun kaikki rakennukset saadaan kiinteistöveron alaisiksi. Lisäksi hankkeen kautta saa-

daan kaikille kunnassa kiinteistöjä omistaville tasapuolinen kohtelu liittyen rakennuslupamaksuihin ja kiinteistöveron maksuun.

12. **Vakuutusten kilpailutus**
Asiaa selvitetty 2017. Nykyiset hinnat ovat kilpailukykyisiä. Selvitetään tarvittaessa uudestaan.
13. **Henkilöstön lyhytkestoisista lomautuksista saatavan mahdollisen taloudellisen hyödyn selvittäminen.**
Kunnanhallitus päätti 6.2.17 § 19, että se ei lähde viemään eteenpäin lomautusmenetelyä Kihniön kunnassa liian pienen taloudellisen hyödyn ja lomautuksista syntyvien toiminnallisten haittojen vuoksi.
14. **Palvelutason alentaminen.**
Selvitetään jokaisella sektorilla ml. sosiaali- ja terveystoimi palvelutason mahdollinen alentaminen ja siitä saatava kustannushyöty
Kunnanhallitus päätti (27.9.17 § 152) ettei sosiaali- ja terveystoimen palvelutasoa alenneta.
15. **Vuosittainen kaikkien taksojen tarkastelu.**
Vertailukohtana pidetään lähialueen kuntia sekä muita samankokoisia kuntia. Kunnan jatkuvaa toimintaa.
16. **Mahdolliset tarveharkintaiset toimenpiteet liittyen talousarvioasetelman ja tilin päätöksen laadintaan** (esim. poistosuunnitelmaan mahdolliset muutokset).
17. **Harkinnanvaraisten hankkeiden avustusten hakeminen.** Useisiin hankkeisiin on saatu avustuksia. Toimintaa jatketaan.

Investointiosa

KUNNANHALLITUKSEN INVESTOINNIT 2018

Pro Economica Premium -ohjelmiston päivityshankinta (taloushallinto)

Ohjelmistohankinta 15.000 €

Status palkkahallinnon päivitys CGI:n palkkahallinnon kuntamalliin

Ohjelmistohankinta 40.000 €

Tietosuoja GDPR (ja kokonaisarkkitehtuuri)

Ohjelmistohankinta ja kokonaisarkkitehtuuri 23.000 €

Yhteensä 78.000 €

TEKNISEN LAUTAKUNNAN INVESTOINNIT 2018

Talon rakennus

Paloaseman vanhan osan vesikaton korjaus ja kiinteistön vesijohtojen saneeraus 55.000 €

Koivikon rivitalon D peruskorjaus jatkuu 150.000 €

Paavolanmäen hallin vesikaton korjaus ja päätyseinän pressuseinän rakentaminen kiinteäksi 40.000 €

Terveyskeskus-sairaalan vesikaton peruskorjaus 200.000 €

Kunnanviraston kunnostusta 40.000 €

Puumilan äänentoiston rakentaminen 13.000 €

Öljysäiliöiden perusparantaminen 15.000 €

Vesi- ja viemärlaitos

Paineviemäriin saneeraus ja varavesijohdon rakentaminen Sulkuejärven ranta-alueelle

välille Hellgrenin pumppaamo-Hakatie 50.000 €

Vesilaitoksen automaation peruskorjaus/rakentaminen 20.000 €

Liikenneväylien ja yleisten alueiden tehtäväalue

Seniorien esteetön maastoliikuntareitti (Salomaan perintö) 20.000 €

Hankesuunnittelu

Yleinen hankesuunnittelumääräraha (sis. mm. Puumilan korjaustoimenpiteiden suunnittelua	30.000 €
---	-----------------

Yhteensä	633.000 €
-----------------	------------------

SIVISTYSLAUTAKUNNAN INVESTOINNIT 2018
--

Ässäareena	40.000 €
------------	-----------------

Yhtenäiskoulun langattoman verkon parantaminen	25.000 €
--	-----------------

Yhteensä	65.000 €
-----------------	-----------------

Ässäareena investointi sidotaan mahdolliseen avustuksen saantiin (10.000 €)
Seniorien esteetön maastoliikuntareitti Salomaan perintörahostosta (20.000 €)

NETTOINVESTOINNIT YHTEENSÄ	746.000 €
-----------------------------------	------------------

TEKNISEN LAUTAKUNNAN SUUNNITELMAVUODET 2019 - 2020

Koivikon rivitalo C:n peruskorjaus v. 2019	500.000 €
--	------------------

Hankesuunnittelu v. 2019	20.000 €
--------------------------	-----------------

Koivikon rivitalo B:n peruskorjaus v. 2020	500.000 €
--	------------------

Rahoituslaskelma

Nettoinvestointeja tehdään vuonna 2018 746.000 eurolla. Nettolainamäärä kasvaa vuonna 2018 noin 342.000 eurolla ja on vuoden lopussa yhteensä noin 9.807.000 euroa, mikä on 5.019 euroa / asukas. Vuonna 2017 pitkäaikaista lainaa nostettiin 2.100.000 euroa.

Suunnitelmakauden 2020 lopussa lainaa on 10.807.000 euroa, määrä on 14,94 % suurempi kuin 2018 vuoden alussa.

Lainakannan kehitys / asukas / €

TP 2015	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TA 2019	TA 2020
4.210	3.994	4.216	5.019	5.352	5.530

Rahoitukseen on talousarviovuodelle merkitty pitkäaikaista lainaa 1.000.000 euroa, jonka ottamisesta päättää kunnanhallitus. Vanhoja lainoja lyhennetään noin 658.000 eurolla.

Jos tilapäisluottoa vuoden aikana tarvitaan, niin sen ottamisesta päättää kunnanjohtaja 500.000 euroon saakka.

Kuntalain 13 § mukaan kunnanvaltuuston tulee päättää kunnan sijoitustoiminnan perusteista. Nykyisessä rahoitustilanteessa ei Kihniön kunnan sijoitustoiminnalle ole tarpeen laatia yksityiskohtaisia ohjeita. Yleisohjeina noudatetaan seuraavia periaatteita:

- sijoitukset tehdään turvaavasti siten, että pääoman menettämisen riski on vähäinen
- mikäli sijoitettavia rahoja on runsaammin, tulee tarvittaessa käyttää hajauttamista sekä sijoitusmuotojen että sijoitusaikojen suhteen riskien välttämiseksi
- kunnanhallitus antaa tarvittaessa yksityiskohtaisempia ohjeita sijoitustoiminnan turvaavasta ja tuottavasta ohjauksesta.
- mikäli sijoitettavia rahoja on runsaammin, tulee tarvittaessa käyttää hajauttamista sekä sijoitusmuotojen että sijoitusaikojen suhteen riskien välttämiseksi
- kunnanhallitus antaa tarvittaessa yksityiskohtaisempia ohjeita sijoitustoiminnan turvaavasta ja tuottavasta ohjauksesta.

Rahoituslaskelma 2018

	euroa 1.000	euroa 1.000	euroa 1.000
TOIMINNAN RAHAVIRTA	494	- 331	- 302
Vuosikate	522	- 331	- 302
Satunnaiset erät	- 23		
Tulorahoituksen korjauserät	- 5		
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	- 67	- 1328	- 746
Investointimenot	- 202	- 1328	- 776
Rahoitusosuudet investointeihin	8		30
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutus- tulot	127		
Toiminnan ja investointien raha- virta	427	- 1.659	- 1.048
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	- 906	1.547	342
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET	- 60		
Antolainasaamisten lisäykset	- 91		
Antolainasaamisten vähennykset	31		
LAINAKANNAN MUUTOKSET	- 636	1.547	342
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		2.100	1.000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	- 636	- 553	- 658
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET	- 210		
Rahoituksen rahavirta	- 906	1.547	342
Rahavarojen muutos	- 479	- 112	- 706

Historiatiedot, tuloslaskelmatavoite ja ehdotus vuodelle 2018

	€	€	€	€	€
	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TA 2017	TA 2018
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	1.164.738	1.050.212	680.909	623.782	633.486
Maksutuotot	1.127.697	428.913	121.212	91.000	94.000
Tuet ja avustukset	233.766	107.741	38.930	48.620	53.080
Vuokratuotot	1.016.714	908.662	840.556	874.460	864.375
Muut toimintatuotot	71.960	21.554	10.337	2.600	2.400
TOIMINTATUOTOT yht.	3.614.875	2.517.082	1.691.946	1.640.462	1.647.341
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	6.941.225	4.341.964	3.007.187	3.214.102	3.044.486
Palveluiden ostot	6.548.160	8.853.102	9.685.743	9.978.655	10.144.337
Aineet ja tarvikkeet	1.177.200	803.396	694.410	706.129	644.398
Avustukset	793.379	430.268	190.805	235.500	234.800
Muut toimintakulut	588.736	439.255	326.313	506.228	433.190
TOIMINTAKULUT yht.	-16.048.699	-14.867.984	-13.904.461	-14.640.614	-14.521.611
TOIMINTAKATE	-12.433.824	-12.350.902	-12.212.514	-13.000.152	-12.874.270
VEROTULOT	5.994.311	6.196.285	6.103.065	6.036.000	5.968.000
VALTIONOSUUDET	5.919.032	6.102.849	6.710.831	6.702.374	6.691.586
RAH.TUOTOT+KULUT	-64.636	- 71.146	-79.224	-69.300	-87.200
VUOSIKATE	-585.117	- 122.915	522.157	-331.078	-301.884
POISTOT	-798.378	- 807.300	-834.720	-745.403	-645.701
TILIKAUDEN TULOS	-1.383.495	-930.215	-335.247	-1.076.481	-917.385
POISTOERON LIS./VÄH.	116.892	108.710	105.617	94.000	91.348
VARAUSTEN LIS./VÄH.					
TILIKAUDEN YLIJ/ALIJ.	-1.266.603	- 821.505	-229.630	-982.481	-856.237

Historiatiedot ja vuoden 2018 talousarviokehys hallintokunnittain (1000 €)

MENOT

HALLINTOKUNTA/Tulosalue	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TA 2017	TA 2018
KUNNANHALLITUS	716	740	841	8911	9426	9398
- Luottamushenkilöhallinto	76	83	109	114	128	136
- Yleishallinto	456	465	561	481	537	484
- Yhteistoimintapalvelut	41	45	39	43	51	52
- Työllisyystyöt	7	6	6	6	7	6
- Sosiaali- ja terveystoimi				8140	8520	8491
- Maksusuudet valtiolle	53	52	49	47	51	51
- Elinkeinoelämän yleinen edist.	43	49	41	48	92	112
- Maaseututoimi	40	40	37	32	42	36
SIVISTYSLAUTAKUNTA	3106	3101	3088	3150	3268	3254
- Hallinto	65	64	69	64	68	68
- Lasten päivähoito	717	795	694	620	705	696
- Peruskoulut	2011	1943	2020	2156	2163	2171
- Keskiasteen koulutus	29	28	22	13	30	20
- Muu sivistystoimi	284	271	283	297	302	299
TEKNINEN LAUTAKUNTA	2197	1930	1790	1844	1946	1869
- Yksityistiet	56	53	50	44	46	45
- Ympäristönsuojelu	2	4	12	14	13	15
- Hallinto	128	96	104	105	106	146
- Palo- ja pelastustoimi	154	155	149	154	159	143
- Maankäytön suunnittelu	71	70	42	69	73	86
- Kiinteistöt	1119	934	858	845	915	826
- Liikenneväylät ja yl. alueet	127	89	116	130	142	143
- Jätehuolto	-	-	-	-	-	
- Vesi- ja viemärilaitos	170	156	135	164	163	180
- Tekniset palvelut	370	373	325	320	328	285
KAIKKI YHTEENSÄ	15.837	16.049	14.868	13.905	14.641	14.5211

OSA II

**Talousarvion numero-osa
Tuloslaskelma 2018
Investoinnit 2018**

OSA III

**Taloussuunnitelma 2018 – 2020
Tuloslaskelma 2018 – 2020
Investoinnit 2018 – 2020
Rahoitussuunnitelma 2018 – 2020**

OSA IV / Liite

Kihniön kuntastrategia 2025